

MAGYAR LAJOK

Primredactor și redactor responsabil:
dr. Paál Árpád

VII. — 45. (1759) Oradea, 1938. febr. 26.

Primcolaborator: dr. Gyárlás Elemér

Négymillió 283 ezer 395 szavazó az új alkotmány mellett, 5413 ellene

Hódoló felvonulás volt a királyi palota előtt a népszavazás estéjén

Bukarest. Saját tud. Csütörtökön az egész országban a legnagyobb rendben és szokatlannul gyors ütemben folytak le a szavazások. A fővárosban nyolc órától kezdve fátylas katonai osztagok zeneszóval járták be a főbb útvonalakat. Kilenc órakor egy díszszázad zeneszóval, fátylakkal vonult fel a királyi palota elé, ahova a járőrelők is százával gyülekeztek. A király és Mihály nagyvajda megjelent a fényzőrökkel megvilágított palota erkélyén és fogadta a nép üdvözlését. Az Ateneu előtti téren azután térzene volt 11 óráig.

Fátylas, katonazenés felvonulások zárták le a csütörtöki ünnepnapot az ország összes városában is.

A népszavazás eredményének megyénkénti részletezése

Bukarest. Saját tud. A belügyminisztérium csütörtökön éjjel 12 órakor közölte a sajtóval a népszavazás megyénkénti eredményeit. Eszerint: Fehér megyében az alkotmány mellett szavazott 50.458, ellene 267, Arad megye: mellett 106.021, ellene 265, Arges megye: 56.481 és 16, Bacau: 6076 és 3, Baia: 36.202, Balti 81.208 és 4, Bihar: 131.662 és 42, Botosani: 51.931 és 38, Brassó: 49.463 és 12, Braila: 45.278 és 24, Buzau: 65.481 és 39, Cahul: 40.010, Caliacra: 33.667 és 8, Caras: 56.131 és 19, Campulung: 25.136 és 29, Cernauti: 72.728 és 135, Cetatea-Alba: 78.141 és 2, Ciuc 39.924 és 3, Cluj: 86.277 és 41, Constanta: 57.606 és 36, Covurlui 43.382 és 18, Dambovitza 67.915 és 82, Dolj: 114.861 és 2, Dorohoi: 44.145 és 58, Durostor 44.494 és 3, Fogaras 21.361 és 422, Falcu 27.619 és 2, Gorj 43.589 és 16, Hotin 90.505 és 5, Hunyad 37.789 és 162, Jalomitza 67.412 és 10, Iasi 72.345 és 84, Ilfov 95.448 és ellene sen-

ki, Ismail 56.764 és 2, Lapusna 82.505 és 3, Maramaros 34.300 és 4, Mehedinti 67.426 és 3, Mures 69.790 és 22, Muscel 32.892 és 3, Nasaud 37.249 és 739, Neamt 44.970 és 140, Odorhei 30.061 és 2, Olt 38.340 és 5, Orhei 6212 és 1, Prahova 113.655 és 162, Putna 44.326 és 8, Radauti 39.815 és 87, R. Sarat 41.604 és ellene senki, Roman 37.008 és 2, Romaneti 33.691 és ellene senki, Szeben 43.304 és 164, Szamos 40.846 és 135, Sorocea 74.317 és 7, Strojinet 40.917 és 364, Suceava 29.079 és 18, Nagyöküllő 40.713 és 11, Kisküküllő 34.401 és 26, Tecuci 32.521 és 7, Teleorman 35.525 és 7, Tighina 61.177 és 4, Temes-Torontál 129.368 és 551, Háromszék 35.731 és 5, Tulcea 43.132 és 5, Tor-da 46.804 és 18, Tutova 29.214 és 12, Vaslui 32.110 és 5, Valcea 52.538 és 9, Vlasca 68.158 és 12, Bukarest város 216.542 és 323.

Azok között, akik a fővárosban az alkotmány ellen szavaztak, a következők neveit közli a lapok: Gr. Iunian, Fortu tanár, Clinciu tanár, Trollo tanár, Vulcanescu pénzügyminisztériumi vezérigazgató, egy hivatalfőnökkel együtt és még egy tisztviselő ettől a minisztériumtól. Hat hivatalnok a CEC-től, néhány a CFR-től.

A harmadik kerületben az alkotmány ellen szavazott Gheorghe Comana lelkész, több teológus, stb. Felsorolnak még a lapok néhány kisiparost, magánhivatalnokot, diákokat, munkanélkülit.

Az összes leadott szavazatok száma 4.288.808, ebből az alkotmány mellett szavazott 4.283.395, ellene 5413, eszerint az alkotmány mellett szavazott 99,87%, ellene pedig 0,13%. A múlt választásokon a szavazásra jogosultaknak mindössze 66-70%-a adta le szavazatát, tegnap viszont lesavazott 92%.

Szombaton összegezi hivatalosan a semmitőszéki bírakból álló központi bizottság a népszavazás megyei eredményeit. — Christea Miron patriárka ünnepélyes keretek közt tesz jelentést Ofelségének

Bukarest. Saját tud. Az igazságügyminiszter körtávíratot küldött az ország összes törvényszékeihez, amelyben felhívja őket, hogy a népszavazás eredményeit kimutató jegyzőkönyveket az összes felvett iratokkal együtt, külön futár hozza fel a minisztériumba, legkésőbb szombat reggel 9 óráig. Valószínű azonban, hogy ma estig beérkeznek már az összes adatok. Ebben az esetben a semmitőszéki bírakból álló bizottság már ma éjjel hivatalosan összegezi az adatokat és az eredményt Miron Cristea patriárka ünnepélyes keretek között szombaton közli Ofelségével.

Az új alkotmány ezzel kihirdetettnek tekintetik.

Junian hosszabb időre külföldre utazott. Averescu tábornagy beteg

Bukarest. Saját tud. Iunian csütörtökön délelőn 1.45-kor elutazott Bukarestből hosszabb külföldi tartózkodásra. Előzőleg azonban lesavazott.

Az Indreptorea csütörtöki száma közli, hogy Averescu tábornagy influenzája az utóbbi időben javulóban volt ugyan, de orvosi tanácsára újabb 10 napot lakásán kell töltenie, ilyenformán a tábornagy nem vehetett részt a népszavazáson.

A katolikus társadalom az embervédelmi munkában

Irta dr. Schmidt Béla (Marosvásárhely)

A közelmúltban a hatósági és társadalmi embervédelmi tevékenység együttes és közös munkájáról számolt be dr. Schuler Dezső, „Hatósági és társadalmi embervédelem Budapesten” című vastkos könyvében. Ennek a különös gondnal, nagy felkészültséggel, széles látókörrel és teljes alapossággal megírt munkának most a bennünket érdeklő azt a részét szeretném futólag megismertetni, melyből kivüláglik az a hatalmas tevékenység, melyet egy világváros katolikus tömege kifejt.

Az embervédelmi munka kiterjedt, széles és messze elágazó területén, hogy áttekintésünk helyes legyen, az anyagot bizonyos csoportokra osztotta a szerző. E csoportok: 1. Az anyák, a csecsemők és kisdetek védelme. 2. A gyermekvédelem. 3. Az ifjuság pártfogolása.

E csoportok keretéből emeljük ki mindazt a társadalmi munkát, melyet ezekben a katolikus társadalom fejt ki s az adatok olyan tanulságot nyújtanak, mely méltán felemelő és megkapó.

Az anya- és kisdetekvédelem terén a „Szociális Misszió Társulat” szegény gyermekek részére ingyenes orvosi rendelőt tart fenn, hol 0-3 éves csecsemők, kisgyermek és 3-14 éves gyermekek, kiknek szülői szegénységi bizonyítvánnyal rendelkeznek, tanácsadásban részesülnek és kezeltetnek. A szegény anyák gondozását a misszió kültag-hölgyei végzik el. 1934. évben e rendelőintézetben 665 beteg jelentkezett és 2096 ismételt kezelésben részesült. E mellett az 1927-ben alakult „Budai Szent László Gyermekotthon Egyesület” árva, elhagyott, erkölcsileg veszélyeztetett gyermekek és a szegény néposztályhoz tartozó munkásszülők gyermekeinek valláskülönbőség nélkül való teljes ellátását, nevelését, napközi gondozását végzi, de gyermeknyaraltatást és fiatalok-ruak foglalkoztatását is ellátja. Ez az egyesület fenntart még egy magánjellegű óvodát és leánykört s mesedélutánokat is rendez. Ez az egyesület kebelében alakult u. n. „Anyakör” az egyesület helyiségében, minden hó első és harmadik vasárnapján átlag 60 anya részére vallás-erkölcsi és egészségügyi előadásokat tart. Az egyesület a gyermekek részére ingyen gyógyszert és tejet oszt ki, karácsonykor pedig csecsemő-kelengyét ajándékozik. Az egyesület napközi otthonnal is rendelkezik, hol 1-3 éves kisdetek vannak elhelyezve. Ez intézmény felügyeletét és vezetését végzi csak az egyesület, míg a helyiségek berendezését, személyzetét és az ellátást a főváros adja.

1937. évben létesült az Irgalmas Rendi apácák „Szent József Napközi Gyermekotthona”, melyben 20 férőhely van, hová a környék szegénysorsú anyái helyezik el benne gyermekeiket.

A katolikus munkásleányok védelmére 1896. évben gróf Pálffy Pálné a katolikus munkásnők védő egyesületét alapította, melynek ma: „Országos katolikus nővédő egyesület” a neve. Ez az egyesület a katolikus patronázmozgalom megindítója. Ennek keretében 1908-ban alakult meg „Az anyák köre”, mely erősen szétágazódott a vidékre is és munkaköre ma erősen kiszélesedett. Az egyesület a fővárosban 24 anyakörrel rendelkezik, tagjai mint önkéntes gondozónők a körletükbe tartozó családokat látogatják meg, tanácsal látják

el s előadásokat tartanak. A család-látogatások száma 1934-ben 1335 volt; 118 babakelengyét osztottak ki. 129 esetben — főleg terhes nők részére — pénzsegélyt is adtak. Napközi otthon még az angol alapítású „Szent József Gyermekotthon”, melynek férőhelye 60, mely naponta 1 1/2—3 éves korig 10 gyermeket gondoz.

A katolikus egyház jótékony szervei a gyermekvédelmi intézmények között iskolások részére külön napközi otthonokat is tartanak fenn. Így a városmajor-utcai misszióházban 30, a kozma-utcaiiban 35 gyermek talál napközben otthon; a Szent József-otthonban 40 elemista és polgárista fiú részére van hely, a hermina-uti zárda 80, az Országos Katolikus Nővédő Egyesület 60 gyermeket gondoz nappal.

Az „Lszizi Szent Ferenc Leányai” női szerzetesrend zárdjában naponta 15 olyan gyermeket ebédeltet, akik 6—14 éves korban vannak. Szegény gyermekek felruházásában közreműködnek a „Szent Ferenc Leányai Zárda” 35, a „Budai Szent László Gyermekotthon” 300, a „Katolikus Egyetemi Hallgatók Szent Margit-Köre” 40, a „Kollegium Marianum” 70, az „Ó-Budai Szent Lujza-Egyesület” 40, az „Országos Katolikus Nővédő Egyesület” 64, a „Szent Ferencendi Mária-misszió” Hermina-úti zárdája 160, a „Szent Fülöp Szeretet-Egyesület” 25, a „Szent Erzsébet Karitás Központja” 2647, a „Szent Margit-Intézet” 120, a „Szent Teréz Karitás” 100, a „Szent Vince Nőegyesület” 170, a „Szociális Misszió Társulat” 70. Az 1935-ben 4311 gyermeket ruháztak fel az említett katolikus egyesületek jótékonyaságából.

Az árvák ellátásának során, a Budai Szent László Gyermek-otthonban 50, a Kollegium Marianumban 30, a Hermina-uti zárdában 50, a Katolikus Háziasszonyok Szövetségénél 30, az Isteni Szeretet Leányai Mária-árvaházában 15, a Szent Alajos Árvaházban 60 férőhely van, vagyis a katolikus társadalmi akció összesen 295 árvát lát el.

Ingyenes katolikus gyermek-nevelőt tart fenn a Szociális Misszió Társulat, az Irgalmasrend és a Szent Imréről elnevezett jótékony-célú országos egyesület. Résztvesz az iskolás gyermekek nyaraltatásában a katolikus társadalom is, mert a Szociális Misszió Társulat 216, a Budai Szent László Gyermekotthon 120, a budapesti katolikus egyházközségek 416, a Szent Vince Szeretet-Egyesület 50 gyermeket nyaraltatnak, vagyis üdülésben, nyaraltatásban 812 gyermek részesül. Egész napos kirándulást rendeztek a gyermekek részére a „Giesswein Sándor Gyermekvédő Egyesület”, a katolikus egyházközségek, a szociális testvérek útján a Szent Alajos-árvaház, melyek révén 41.185 gyermek élvezte az egynapos kirándulás jótékony, üdítő gyönyörűségét.

Az igazságügyi gyermekvédelemmel is van kapcsolata a katolikus társadalomnak. 1908 óta a „Katolikus Patronázs Egyesület” a züllesnek indult és erkölcsi romlás veszélyének kitétt gyermek és fiatalokruak védelmét látja el. Intézményei a 20 férőhelyes Mária-otthon Visegrádon, 880 férőhelyes esztergomi tábor és 240 létszámú homoki Beniczky-füföthon.

Az ifjúság-védelem során külön kell megemlékezni a katolikuság által fenntartott tanonc-otthonokról és legényszállásokról. Így: a Budai Katolikus Legényegyletnek 60, az Országos Központi Katolikus Legényegyletnek 186, a Szent Józsefről elnevezett tanonc-internátusnak 85, a „Krisztus Király Egyházközség” tanonc-intézetének 35, a Szent József-otthonnak 20 férőhelye van, vagyis összesen 386 személyről történik gondoskodás. A katolikus tanoncokat védő egyesület 38 kirándulást végzett átlag 75 tanonccal, a Szociális Testvérek Társasága iparos tanonc-lányokkal tett vasárnaponként rendszeres kirándulásokat. Az is megtörtént, hogy a központi katolikus legényegylet 1936-ban csere-akció révén 30 legényt helyezt el Németországban. A Budapesten működő 5 katolikus legényegylet taglétszáma 1500. A főiskolás ifjúságnak van or-

szágos katolikus diákszövetsége, melynek 42 tagegyesületéből 21 a fővárosban működik. A tanulóifjúság védelmét célzó fővárosi egyesületek közül csak néhányat említünk fel, ilyenek pl. a Bencés Diákok Egyesületének budapesti osztálya, a budapesti Piarista Diákszövetség, a Szent Imréről elnevezett főiskolai internátus-egylet, a Szent Imre Kör, stb.

Es lehetne még tovább felsorolni az adatokat, melyek igaz bizonyágtételei annak, hogy mennyire átérzi egy világváros katolikusága a reáháramló társadalmi embervédelem nagy munkáját. A katolikus szociális embervédelmi munkát mindenütt és mindenben megszervezték, lehet tapasztalni és érezni. Építő szelleme nemcsak a vallás-erkölcsi nevelésnél, hanem az anyagi és testi viszonylatokban is hatalmas és nagyjelentőségű. Az építőmunka minden részletében betölti azt a hivatást és rendeltetést, melyet hitének felemelő volta és ereje ad. A felhozott példák tanulságai szolgáljanak útmutatásul ott, hol még tennivalóra nyílt alkalom és szükség van. A futólag előbb említett adatok ne a maguk szárazságában fogják meg lelkünket, de a bennük élő hit erejével és az emberszereteten alapuló munka áldásával szolgáljanak tanulságul!

Német terv a Duna-medence gazdasági rendezésére

Árucserre közös leszámítoló pénz alapján

Berlinből jelentik: A német birodalom kezdeményezést indított Közép-Európa államainak gazdasági rendezésére. A Duna-medence rendezésére többször állítottak már össze gazdasági terveket, azonban megvalósításra sohasem került sor. A mostani terv, a Német Birodalom terve, több szempontból is figyelmet érdemel. A tervezetet a birodalom gazdasági minisztériumában állították össze és maga Göring, a birodalom gazdasági diktátora is támogatja. A tervezetet Csehszlovákián kívül az összes dunai államok illetékes tényezőinek elküldték.

A Duna-medence államainak rendezése az említett terv szerint összefügg a birodalom négyéves gazdasági tervével és annak megvalósításával. A gazdasági rendezés Ausztriát, Magyarországot, Romániát és Bulgáriát egyetemes gazdasági együttműködésben. A tervezet célja a középeurópai országok cseréjének alapos megszervezése. Ez a cél közvetve a német tervet szolgálja, amely nyersanyagot és gazdasági termékeket akar a Duna-medencéből kapni, viszont ipari termékeinek versenytárs nélküli piacot akar teremteni.

Az eddigi nagyobbanyu rendezések legnagyobb akadályá mindig a pénzügyi nehézség volt. Ennek elhárítására a birodalom szakértői olyan közös pénzügyi rendszer létesítését tervezik, amely kiegészítené a nemzeti pénzügyi rendszert a nemzetközi árucserre lebonyolításában. Vagyis a birodalom közös leszámítoló pénzt létesítésére gondol, amely egységes alap lenne a nemzetközi forgalomból eredő többoldalú tartozások és követelések rendezésére. Ez a közös leszámítoló pénz a német szakértők szerint feleslegessé tenné a kontingentálást, a csere ellenőrzését és korlátozását, egyben lehetővé tenné az egyezményes országok szabad csereforgalmát.

A kezdeményezés mellett nem lehet szó nélkül elmenni, mert a Német Birodalom hatalmas gazdasági erővel rendelkezik. Párizs és London illetékes körei is tudomást szereztek a német tervről, azonban még nem vizsgálták meg behatóan és így nem is nyilatkoztak róla. Franciaországot mindenesetre érzékenyen érinti minden olyan lépés, amely Németország közép-európai helyzetét erősítené.

Rend a háznál

Irta Pásztor József

— Most, hogy megittuk az első kortyot a névnap pezsögéből — kezdte a fiatal férj — szabad nekem egy fontos háztartási kérdéstről: a cseléd-kérdésről beszélnem?

Az asszony csodálkozással nézett az ura arcába.

— Nem volna szebb valami irodalmi vagy zenés kérdést felvetni? Vagy talán felhasználhatnánk ezt a pár kedves órát, hogy kizárólag magunkkal foglalkozzunk?

— Nem — csóválta fejét a férj. — Nem mondtam még, hogy találkoztam a Szaharáság-téren Pali báccsal meg a Timi nénivel. Az első kérdésként volt...

Az asszony a szemöldökét felhúzta és közbevágtott:

— Hogy van-e már cselédünk?

— Eltaláltad — felelte a férj.

Az asszony közelebb húzta székét a férjhez és szemébe nézett.

— No és mit feleltél, Lajoskám?

A férj vállatvont.

— Mit feleltem volna, Buksikám? Azt feleltem, hogy nincs. Végre is, mi közük hozzá? Ahány atyafi, valamennyinek a családjában leggyötremlésebb kérdés a cselédkérdés. A Zsuzsi nagyon rendes volt. Senki sem mondhatott reá semmit, a végén Aranka négy ezüstkancalat és nyolc csökezezbkendőt talált a szekrényében. Júlika tőkélletes lény volt. Az egész rokonság irigyelte. Kapkodtak utána, ha valami finom hajat

kellott készíteni tartárral vagy majonézzal, a vege pedig az volt...

— Tudjuk! — folytatta az asszonyka. — A tökéletesség olyan gyalázatos pletykát csinált a rokonság körében, hogy gyors tempóban ki kellett dobni. Arról is van értesülésünk, hogy mi történt! Irénnel, Boriskával és családunk távolabeső hölgytagjaival, amíg teljes apátiával belétörődtek, hogy a cselédkérdést nem ők fogják megoldani és ha valamelyik ügyetlenül mégis felmerj vetni a megoldatlan problémát, felelet mindenfelől ez: „Jaj, lelkem, tünni kell!”

Az asszony felemelte a fejét. Boldogan az ólébe helyezte két kezét. Kedvesen, nyugodtan körülnézett, aztán az ura szemébe szökkenő tekintete.

— En nem török — kezdte halk kuncogással — mert nincs cselédem. Nincs! Nem is lesz! És ebbe már te is belétörődtél, kedves. Eleinte nyugtalanodtál, hogy megmondtam, hogy a durva munkákat nálunk elvégzi egy ügyes takarítóné. Parkett pucoláshoz, sén, fa felhordáshoz pedig tudod, hogy a hivatalszolga jön. Megy minden, mint a karikacsapás. Ezenkívül külön élvezet, hogy a fűszeresnél, a hentesnél és zöldséges kofánál nem megbeszélés tárgya legbensőbb családi életünk. Igen, látom, hogy a kezemet nézed sötét pillantással. Hát nézd, kedves! Ime! Dacára, hogy dolgozom, megőrzöm a bőrrm finomságát. Vagy van valami kifogásod a kezem ellen?

— Dehogy, dehogy!

— És mondd, Lajoskám, — folytatta tovább az asszony, miközben az arca sugárzott — mennyit költöttél az évben reám orvosra, vagy orvosnőre?

— Semmit, kedves, semmit!

— Nohát! Amint tudod, Evelinbe, Boriskába

és még egy féltucat rokonunkba csak hálni jár a lélek! Hát mit akarsz?

— Nem akarok én semmit, édes!

— Hogy néha fáradt vagyok este? El is alszom hamar. Reggel pedig én vagyok a legeső, aki felkel. Nem árt az a kis testmozgás. A sportolás helyett van. Azt hiszem az alakom még fiatalos, rugalmas. A bőrröm is ápolat. No és van valami kifogásod a rend és tisztaság ellen?

— Nekem?

— Nohát azért! Mert néha nyugtalanságot érzek, hogy nem livrés inas megy az ajtóhoz, ha jön a vendég. Vagy nem bóbítás szóbalány szolgál fel. És nem dicséretet magad is, hogy milyen csodálatos szakácsnének van...

— De édes galambom!...

Az asszonyka tovább tüzelt:

— Vagy talán nem jó a kezege tartatása, ahogy én elkészítem? Az ózgerinc áfonyával, vagy a finom toros káposzta?

A férj meggyőződéssel felelt:

— Tökéletes minden, kedves, de néha sajnálom, hogy annyit fáradsz... Aztán mag mindig rokon beleüti az orrát a mi életünkbe. Hiszen te is tudod, hogy amikor Timi nénit beengedem az előszobá ajtón, legelőször mindig ezt visítja:

— Még most sincs cseléd, lelkem? Ó mennyire sajnálalak!

— Ha lenne rendes cseléd, talán elhallgatnának? — kérdezte a férj.

— Ne hidd! Akkor sajnálnának engem is, hogy mennyit kinlódik a rossz cseléddel. Nem. Legalább így azzal a tudattal ébrednek, hogy a tizenkétszemélyes berendi készlet minden darabja megvan. És a valódi francia üveg-készlet. Egy darab sem hiányzik belőle.

A férj az asszony arcát vizsgálta. Egy da-

A francia kormánytámogató pártok Chautemps miniszterelnöknél

A miniszterelnök a külpolitikai lázas állapotok között továbbra is az angolokkal való együttműködést ajánlotta

Párizsból jelentik: Chautemps francia miniszterelnök csütörtök délután a képviselőházban fogadta a többségi pártok kiküldöttjeit, akiket a pártok vezetősége azzal bízott meg, hogy a külpolitikára vonatkozó interpellációjuk képviselőházi tárgyalása előtt lépjenek érintkezésbe a miniszterelnökkel. A megbeszélésen jelen volt Sarraut belügyminiszter és Laurens miniszterelnökségi államtitkár is.

A kamara folyosóin elterjedt hírek szerint Chautemps részletezte azokat a külpolitikai

kérdéseket, amelyek a legutóbbi események folytán napirendre kerültek. Utalt Hitler német birodalmi vezér és kancellár beszédére, Eden angol külügyminiszter lemondására és a meginduló angol-olasz tárgyalásokra. Majd hangoztatta annak szükségességét, hogy a francia kormány továbbra is szoros együttműködésben maradjon az angol kormánnyal, ragaszkodjék az együttes biztonság és Népszövetség elveihez és óvja meg valamennyi barátj kapcsolatait.

A lordok házában rosszaló felszólalások hangzottak el Eden távozásáért és Csehszlovákia magatartása miatt

Londonból jelentik: A lordok házában lord Addison munkáspárti főrend Eden külügyminiszter távozását hozta szóba. Sajnálatosnak mondotta, hogy a kormány Franciaország bekapcsolása nélkül tárgyal Olaszországgal. Az angol külpolitikai irányváltás — úgy mond — kétségbeejtette Anglia barátait. A kis nemzetek attól tartanak, hogy Anglia egyoldalú megbeszélései a diktatúrákat erősítik,

ami a szerződésesség és erőszak politikáját állítja vissza.

Lord Lothian főrendszóval fel ezután.

— Nem akarom, — mondotta — hogy Csehszlovákiát baj érje, de azt hiszem, hogy Csehszlovákia jelenlegi elnöke felelős a hazáját fenyegető veszedelmekért, mert a válságos években vonatkozott engedelmeket tenni a német köztársaságnak.

Lord Halifax helyettes külügyminiszter felszólalása:

„Anglia most olyan erős, hogy könnyen tehet határozott sürgős lépést a béke érdekében”

A lordok házában a külpolitikai vitájában több főrend vett részt. Majd lord Halifax, aki jelenleg a külügyminisztérium ügyeit vezeti, ismertette a kormány álláspontját.

— Sem az angol, sem az olasz, sem a francia kormány nem gondolt arra, — mondotta — hogy az egyezmény, ha létrejön, más lesz, mint angol-olasz egyezmény. De az olyan egyezményt, mely enyhíti a földközi-tengeri feszültséget, örömmel üdvözlőnk Franciaország is, amellyel már többször tanácskoztunk az ily irányú politikáról és amellyel állandóan szoros együttműködésben maradunk. Alaptalan az az állítás, hogy az angol kormány megfélemlítés hatása alatt cselekedett és a diktatúrák kedvéért feláldozta egyetlen önzetes emberét. Én is azt tartom, hogy nem engedhe-

tünk Róma parancsának De

a félelmen kívül vannak más érzelmek is, például a remény, mely arra a megfontolásra indított bennünket, hogy érdemes lehet megkísérelni az Európát körülölelő vétek körforgás megtörését.

— Eden lemondása nem jelenti az angol külpolitika megváltozását. Külpolitikánk ma is az, ami a múlt évben volt és súlyosan tévednek azok a nemzetek, amelyek azt hiszik, hogy a legutóbbi események változást jelentenek. Csak a Népszövetség útján kívánjuk a meg egyezést létrehozni. Nem gondolunk hűtlenségre a Népszövetség iránt. Chamberlain politikája nem összeférhetetlen azzal, amit lord Baldwin az általános választások során val-

Nem kell szenvednie!

Ha emésztése nincsen rendben, kedvetlen, gyomorában nyomást érez és a feje fájl, úgy gondolkodjon a könnyű székelésről — erre a legalkalmasabb a Leo labdac (Leo-Pills). Ha két-háromszor szedi naponta, akkor természetes módon gondoskodik belei rendszeres működéséről. Különös előnye a Leo labdacnak (Leo-Pills), hogy minden körülmények között, még idült székrekedés esetében is hat.

Leo-Pills Laxativ

lott. De a Népszövetség nem tehet többet, min amennyi erejéből kitelik. Az abesszin-ügy elintézését a Népszövetség hozzájárulásától tesszük függővé, mert

ez az ügy mindig a Népszövetség ügye és nem angol-olasz ügy volt. Ezt közölközték az olasz kormánnyal is. Ha a Népszövetség hozzájárul, hajlandók vagyunk megfontolni annak a ténynek elismerését, hogy Olaszország meghódította Abesszíniát,

de csak az összes kérdések általános elintézésének részeként. Nem félek Olaszországtól, vagy a világ bármely más hatalmától. Mindamelllett, mint minden természetes érzésű és józanészű ember, irtózom a háborútól, mert elpusztítja az emberi életet és civilizációt. Anglia, — hála új fegyverkezésünknek, — olyan erős, hogy most könnyen tehet határozott sürgős lépést a béke érdekében.

HITLER ERÉLYESEN MEGCAFOlja AZT A HIRESZTELEST, HOGY NEMET-ORSZÁG TIZEZER FŐNYI LÉGIÓVAL BE AKAR TÖRNI CSEHSZLOVÁKIÁBA.

Münchenből jelentik: Hitler Adolf német birodalmi vezér és kancellár a nemzeti szocialista párt öreg harcosai előtt mondott beszédben hangoztatta, hogy a tervbe vett hatalmas építkezési és kulturális mű végrehajtása mellett legfőbb óhajta a béke és a meg-értés.

Hitler ezután ismét foglalkozott a nemzetközi sajtó uszító hadjáratával és erélyesen kikelt a News Chronicle hire ellen, mely szerint a németországi osztrák légiót összevonták és 10.000 ember készen áll, hogy betörjön Csehszlovákiába. Kijelentette, hogy mindezek a hírek elejétől végig minden alapot nélkülöző kitalálások.

rabig hallgatott s csak aztán szólalt meg:

— Drágám, ne haragudj, de holnapra meghívtam Tini nénit és Pali bácsit vacsorára! Hiszen csak három évben egyszer jönnek fell!

Az asszony riadtan nézett az urára.

— Jaj, mennyit fogom hallani megint, hogy még mindig nincs cselédem!

Egy picit gondolkozott. Aztán felkacagott. A térdére ültött, felpattant s forgott a szobában.

Az ura csodálkozva nézett reá.

— No, lelkem! Mi ez?

Az asszony hirtelen a urához pattant. Megcsókolta az arcát.

— Nem mondom meg! Csak akkor tudod meg, ha már nálunk lesznek!

— De, Buksim! — hízkelkedett a férj.

— Nem! Nem! — haragozott felé az asszony szava. — Es kérlek, hogy támogass.

Mikor a vacsora napján a férj cseppet az előszoba ajtaján, egy livrés inas nyitotta ki neki az ajtót.

A férj csodálkozva nézett az inasra.

Az asszony már elő is pattant és az inas felé mutatott:

— János, vagy ha úgy akarod, Zeán! Turner Feri sofőrje. Tud mindent. Tudod, hogy Ferinéd is szokott ajtót nyitni és egyebet csinálni. Majd tölti a pálinkát, bort. De mutatok én neked mást is. Futott vigan az ajtóhoz, amelyik a konyhához vezető folyosóra nyílt. Harsány hangon kiabált:

— Mariska! Mariska lelkem!

Nagyon csinos, feketeruhás, habfehérkötős, bóbítás szobaleány surrant be.

— Ez Mariska — szólt az asszony. Különböző Etami kölcsönözte, a drága. Egy óráig neveztünk az ötleten.

Aztán a szobalányhoz fordult:

— Menjen, Mariska. Mondja meg a szakácsnénak, hogy reibolja szét a tojást a vartárhoz.

A férj hűledeve kérdezte:

— Hát szakácsné is van?

Az asszony felkacagott:

— Ilyen előkelő házbán? Kérlek mutasd meg „Zsánnak” a szivarokat és a pálinkákat. A szakácsnéval majd meg fogsz ismerkedni.

A két öreg majd elájult, amikor látta, hogy livrés inas nyit ajtót. Benn a szobalány kínálta meg üléssel őket. Csak pár pillanat múlva lengt be Buksika, legcsodálatosabb égszínkép ruhájában. Kitérő örömmel fogadta a vendégeket.

— Ó, Tini néni! Pali bácsi!

Ezek még mindig háborgtak a meglepetéstől.

— Inas! Szobalány!

— Skaácsné is van — ujságolta Buksika — így teljesen Tini néni és Pali bácsinak szentelhetem magam.

— Nagyszerű szakácsné — folytatta Buksika finom, nyugodt mosollyal. — Ezelőtt gróf Waldheiméknél szolgált. Igen.

— Igazán örülök, kedves — pislogott Tini néni Buksika arcába, aztán hűvös, kritikus pillanással hordozta körül tekintetét a szobában. Majd el is moncom mindenkinek otthon, hogy felvitte Isten a dolgokat!

Buksika szerényen nézett maga elé és a ruhája sejmét simogatta a térdén.

— Hát igen — kezdte nagyon szeliden. — Lajos most sokkal többet keres. Remek külön munkákat kapott. Hát gondoltam, miért menjek tönkre...

— Pompás színben is vagy!

— Igen, igen, de később megárthatott volna. Mégis más az! Tizenegy órakor hozza be a szobalány a reggelimet az ágyba.

— Tizenegy órakor?

— Mérégettem azt is, hogy ha egy rokon beállított — tudom, hogy csak jót akart — de mind egyik megbotránkozva mondta:

— Még mindig nincs cselédetek?

Tini néni mérgesen kiegyenesedett a széken.

— De hármat felvenni egyszerre! Nem lett volna elég egy?

Ebben a pillanatban röpült be a férj, szmokingban, levendula kölniviztől szagosan.

— Ugy-e Lajos? — fordult felé nagyon finoman és kedvesen az asszonyka. — Ha már van személyzet, legyen egy garnitúra: inas, szobalány, szakácsné?

János már gördítette Pali bácsi elé a pálinkas-kocsit s kínálta az italokat. Aztán kitérte az ebédő ajtaja, mert a gyönyörű arcú szobalány ott állt már az előtében állal az ajtóban.

Mikor hazaérkeztek Pestről, Tini néni, meg Pali bácsit az állomáson várta Betti a Tini huga, aztán Aranka, Boriska és még egy pár asszony a családból.

— Mi ujság Festen Buksiéknál? — vésíteték Tini néni felé, aki csak legyintett:

— Megbolondultak azok lelkem!

— Micsoda? Beszéljen Tini néni! Még mindig nem tartanak cselédet?

Tini néni megállt és harciasan vágta ki:

— Hármat! Van inas, szobalány és szakácsné! Felveti őket a pénz!

Ezt nem várták. A helyzet teljesen megváltozott. Álltak mereven és bántultak. Csak az egyik néni szólalt meg óvakodva:

— Pedig egy is nagyon elég! Fízett ellenség a házbán.

— Ugy bizony! Az ám! Igaza van! — keltoltzott a többi.

Mire Tini néni vágta ki:

— Majd meg is írom nekik! Vagy kipakolok, ha felmegyek egyszer! Odamondogatok nekik, hogy jobb lenne spórolni, addig míg fiatalok! Az ám!

Mire a többi helyeslő morgással válaszolt, az új programot magukévé téve.

Németország gazdasági forradalma a laboratóriumok világában

Szénből, tengeri halból, szemétből és állati vérből mindenféle nyersanyagot elő lehet állítani?

Párizs, február hó.

Sokféleképpen magyarázták a február 4-iki német eseményeket, de abban minden forrás megegyezett, hogy a berlini válság kirobbanása körül jelentős szerep jutott ama „régis iskola tagjainak, akik a szigorú önellátás helyett a szomszéd államokkal való szabad külkereskedelmi forgalomért szálltak síkra Hitlernél. Kétségtelen tény, hogy az elmozdított tábornokok, elsősorban Blomberg és Fritsch, többször

hangoztatták Hitler előtt, hogy a német hadsereg technikai felkészültségével kapcsolatban nem kezeskedhetnek a most gyártott mesterséges vegyi úton előállított alkatrészek minőségéért és ellenállóképeségéért.

Erről beszélgettem egy kitudó francia publicistával, aki két héttel ezelőtt tájékozódási körutat tett a német birodalomban. Elsősorban a vegyi úton előállított „nyersanyagok” érdekelték.

Gazdasági forradalom!

— Minden részrehajlás nélkül meg kell állapítani — mondotta —, hogy Németországban nemesak politikai és világnézeti, de egyúttal gazdasági forradalommal is szemben állunk. Komoly kilátás van arra, hogy ez a forradalom teljes sikerrel jár. A német gazdasági élet vezetői maguk sem titkolják, hogy jelenleg még a kísérleti korszaknál tartanak és bizonyos mesterséges anyagok előállítása e percben még többbe kerül, mintha természetes állapotban külföldről megvennék a nyersanyagot. Azonban minden először a mesterséges gumi, másodsorban a mesterséges benzín, harmadsorban a mesterséges ruházati cikkek és negyedsorban a mesterséges élelmiszerek előállításán dolgoznak. Mindézeket nagyrészt három anyagból nyerik: fából, szénből és állati fehérjéből.

— A német vegyészek éjt-napot egybetéve dolgoznak és ahogy az egész világ ismeri őket, nem nyugszanak, amíg minden drága nyersanyagot nem pótolnak. Az új kémiai eredmények négy csoportba oszthatók. A német laboratóriumok ma először a mesterséges gumi, másodsorban a mesterséges benzín, harmadsorban a mesterséges ruházati cikkek és negyedsorban a mesterséges élelmiszerek előállításán dolgoznak. Mindézeket nagyrészt három anyagból nyerik: fából, szénből és állati fehérjéből.

A Buna, Leuna, Wolstra és az Alkor

— Csak néhány napig voltam a Harmadik Birodalomban — mondta a francia újságíró — és máris új szavakkal és új fogalmakkal kellett megbarátkoznom. Tudja ön például, hogy mi a Buna? A Leuna? A Wolstra. Az Alkor? Én nem tudtam. Bunának nevezik azt a szintetikus, mesterséges gumit, amely eddig a legjobban bevált. A Buna nemcsak egyenértékű a természetes úton nyert gumival, de még felül is múlja, mert többek között magasabb hőfokot bír ki. Egy-két év múlva Németországnak már egy deka természetes gumit sem kell külföldről behoznia.

— A Leuna nem más, mint a mesterséges benzín hivatalos és máris a népnyelvbe átvett neve. Németország három évvel ezelőtt 1.900.000 tonna benzint és olajat hozott be külföldről, ami óriási devizaösszegeket emésztett fel. Egy év múlva már 400.000 tonnával kevesebb benzint kellett behoznia. Ennyit állítottak elő szénből. A Harmadik Birodalom óriási összegeket takarít meg, másrészt fel akar készülni — mint a német hivatalos körök mondják — egy esetleges blokádra is. A német szénbányák belátható időt véve alapul, valóban kifogyhatatlannak. Tehát emberi számítás szerint mindig elég anyag áll majd a Leuna-gyárak rendelkezésére, hogy katalizátorok, pároló-szerkezetek és kemencék labirintusán keresztül vezetve, benzinné és olajjá változtassák át a szenet. Az idén már a német autók többségében Leuna robban.

Hát még a Vistra?

— A Vistra a német technikusok büszkesége: az újfajta mesterséges vászon. Ezt a mesterséges gyapjút és gyapotot fareszelékből

gyártják. A Harmadik Birodalomnak rengeteg zászlóra van szüksége. Azok a lobogók, amelyek ma minden német város minden házán lengenek, egytől-egyik Vistrából, tehát fából készültek. Ha a Vistrát némi gyapjúval keverik, előáll a Wolstra. De nemcsak ezt tudják előállítani fából, illetve fareszelékből, hanem teljes ruhákat, csatornacöveket, ereszeket és parafapótlékokat. A friss szüretelésű német borokat már nem parafadugóval, hanem mesterséges parafával dugaszolják el. A fa felhasználhatósága a laboratóriumokban szinte kimeríthetetlen. A benne rejlő cellulózéból ma már cukro-

A szemetet nem szabad eldobni

— A német gazdasági élet és vegyipar nagy küzdelmében nem veti meg a szemetet sem. A szemétből kiválogatott csontokból és hasonló hulladékokból porcellánt, glicerint és gyertyának való stearint gyártanak. A kefékbe sörté, vagy lószőr helyett ma már „bálnaszakállt” tesznek. A német nők tehát fából készült zsebkendőt és harisnyát viselnek, ruhájuk üvegfonadékból való, reggeli zsemlyéjüket hallisztból sütötték és hajukat bálnaszakállal keféltek.

A francia újságíró elneveti magát, mikor erre gondol.

— Magam is bent jártam egy finom kurfürstendami uridivatüzletben. Zsebkendőt akartam venni. Ajánlottak is egy tucatot, de persze Leunából volt. Megvettem, de csomagolásnál a segéd bizalmasan a fülembe sugta, hogy a mosásnál nagyon vigyázni kell rá. Ha 80 foknál melegebb vízbe teszik, egyszerűen — elolvad.

kat, savakat, kátrányt, élesztőt gyártanak Németországban. A legérdekesebb az úgynevezett táp-por, amellyel állatokat etetnek. A marhának állítólag ízlik!

— A német erdőségek természetesen nem olyan gazdagok — folytatta rögtönzött szabad-előadását a francia publicista —, hogy ekkora igénybevétel mellett néhány éven belül ki ne pusztulnának. Ezért a német kormány felszólította polgárait, hogy lehetőség szerint kíméljék a fát. Másrészt kiadta a rendeletet, hogy más anyagból is igyekezzenek tápanyagot, élelmiszert előteremteni. Az I. G. Farben-industrie telepein magam is meggyőződtem, hogy igazuk van a német mérnököknek: szénből ma már valóban mindent elő lehet állítani. A német gyárak lignitből és folyékonyvá változtatott kőszénből az anyagok beláthatatlan skáláját dobják a piacra. Hónapok kérdése, hogy a szénből vaját és szappant tudjanak előállítani.

— Van egy valóban kimeríthetetlen anyagforrásuk a németeknek és ez a tenger. Az elmúlt évben 427 millió kilogram halat fogtak a német halászok. A halakból konzerveket készítenek és ezzel elsősorban a háziállatok húsát pótolják. Másrészt felhasználják a halak bőrét és belső szerveit is. A nagyobb halfajták bőréből táskákat, bőrdöngöket, kesztyűket, sőt már cipőt is készítenek. A halak ikrájából és belső szerveiből készült élelmiszert Alkornak nevezik és — tojás helyett fogyasztják. A német cukraszok ma már kizárólag halfehérjét kevernek a tészta tojás helyett, sőt a pékek a lisztbe hallisztet vegyítenek és ezt sütik kenyérré, zsemlyévé...

Elgondolkozik, végignézi ruháján, aztán a fejére üt.

— Nahát, majdnem elfelejtettem a legérdekesebbet! — mondja. — Nagyon jól fel tudják használni az állati vért is. Látja a fogason a kalapomat? Ökörvérből készült. Azt mondják, hogy ez még az ütéseket is kivédi, tehát valóban ellenállóbb a nyulszőrből gyártott kalapnál. A vágóhídon gondosan összegyűjtik a marha-, ló- és disznóvért és részben szérumokat, részben festékanyagokat, szappant, enyvet és — tápszereket tudnak belőle kivonatolni.

Ma még senki sem tudja, hova vezet ez a nyersanyagpótlási láz. Biztos, hogy sokat lehet tréfálkozni rajta, de bizonyos az is, hogy egy egész nép hősiességének viszi előre. Nincs kizárva, hogy zsákutcába jut, de a tudományt mindenesetre értékes eredménnyel gazdagítja.

Andersen György.

Most jelent meg!

SCHÜTZ ANTAL:

DOGMATIKA

A KATOLIKUS HITIGAZSÁGOK RENDSZERE

Katolikus hitünk igazságainak ebben a két, hatalmas kötetben való megvilágításával a nagynevű dogmatikus, Schütz Antal dr egyetemi tanár nemcsak a kispapoknak adott minden tekintetben megfelelő tankönyvet, hanem a művelt katolikus közönségnek is megbízható, megnyugtató eligazítást nyújt a hit komoly és nehéz kérdéseiben. „Mesterien összekapcsolva a spekulatív és a pozitív módszereket — a legmodernebb beállításban, a mai ember nyelvén veszi sorra az Egyház tanításainak fontosabb és kevésbé fontos tételeit. A tudományos színvonalról soha le nem lépve, meggyőző erővel mondja el mindazt, amire a vallásos tudást illetőleg a mai világunkban egy gondolkodó embernek igénye lehet. Pázmány Kalauza óta nem volt a magyar hittudományi irodalomnak e műnél értékesebb kincse.” (Theologia.) A majdnem másfélszer oldalra terjedő könyv nemcsak azért időszerű, mert az emberek érdeklődése ezen a téren igen megnövekedett, hanem azért is, mert ma általános divat a hit problémáiról beszélni és semmi másban nem tapasztalunk annyi hozzáértést, mint éppen ezekben a kérdésekben.

Új, bővített kiadás, két kötetben. Fűzve 900 lei és portó.

Kapható részletfizetésre is könyvosztályunknál!

Schuschnigg kancellár nagy beszámolója a Németországgal való kiegyezésről

Az egyezés biztosította Ausztria külön állami függetlenségét és a német népi eszme alapján Németországgal való testvéri összetartását. — Úgy belülről, mint külügy tekintetben biztosítva van Ausztria önállósága

Bécsből jelentik: Schuschnigg osztrák szövetségi kancellár csütörtökön este mondotta el világszerte nagy érdeklődéssel várt beszédét a szövetségi gyűlés előtt.

Beszédének elején megemlékezett Ausztria történelmi hivatásáról, amely Ausztriának a világháború után jutott osztályrészül.

— Ausztria és Németország között, — mondotta a továbbiakban — az 1936 évi meg-

Schuschnigg kancellár

állapodás szabályozta a viszonyt, de ennek ellenére súlyos nehézségek merültek fel a két nép érintkezésében. A berchtesgadeneri találkozó fontos határkövet jelent a két nép életében. Ez a béke határköve, mely

örök időkre hivatva van a két német nép békéjét biztosítani és végetvetni annak a rettenetes testvérharcnak, mely a két német nép között dult és óriási áldozatokat követelt. Ez a megállapodás biztosítja a független Ausztria jövőjét és különös német küldetésének betöltését.

Ennek a küldetésnek a szükségességét és fontosságát először a nagy német államférfiu, Bismarck ismerte fel. A multban sokszor történt kísérlet a csatlakozásra, de ezek mind hajótörést szenvedtek Ausztria népének szabadság-akarátán.

Schuschnigg ezután a független Ausztria jövőbeli szerepét vázolta. Hitler — mondotta. — Berchtesgadenben elismerte, hogy a nemzeti szocialista kérdést Ausztriában Ausztria belügyének tekintik. Ausztria részéről ő — Schuschnigg — biztosította, hogy a nemzeti szocialistáknak épügy, mint a szociáldemokratáknak lehetőséget nyújtanak a Hazafiu Arcvonaltal való együttműködésre. A Hazafiu Arcvonaltal eddigi alapelvei alapján Ausztria építő munkájában mindenki részt vehet, aki nem akarja megakadályozni az ország előrehaladását. Német részről biztosították ebben az irányban a teljes be nem avatkozást Ausztria belügyeibe. A berchtesgadeneri megállapodás

olyan pontosan körvonalazta a két ország kapcsolatát, hogy semmi kétely nem merülhet fel a jövőre nézve. A megállapodás hivatva van a két ország együttműködését örök időkre biztosítani, anélkül, hogy egymás belügyeit érintené. Ebben a megállapodásban semmiféle mellékgondolat nem vezetett egyik felet sem.

Schuschnigg kancellár a kiegyezés alapján létrejött új osztrák kormányt is bemutatva

hangoztatta, hogy annak minden tagja az 1934. évi május elseji alkotmány tántoríthatatlan híve. Ez alkotmány szerint osztrák haza van, a független Ausztria. Ennek feladata, hogy a külső békét minden tőle telhető módon biztosítván, megerősítse a maga belső békéjét. Be kell gyógyítani a sebeket, melyeket az előző idők pártharcai vágtak. Meg kell valósítani Ausztria német népének és kevés számú egyéb kisebbségének a nyugodt fejlődését. Külföldi példák után Ausztria nem lehet a maga országos berendezésében, mert a külföldi irányeszmék csak az illető országok viszonyai között tudnak megfelelőek lenni. Az 1934-iki osztrák alkotmány nem ismer pártot, hanem rendi alapon való tagozódással tekintélyi állam. Az új kormány így nem koalíciós, nincs itt jobboldal és baloldal, vagy fekete, barna és vörös világnézeti színezés, hanem csak jó német és hű osztrák.

KI A JOBB NÉMET?

A szónok arra is utalt, hogy már a háború előtti pártéletben tulajdonképpen azért folyt a vetélkedés: ki a jobb német. Minduntalan német a német ellen küzdött. Az 1866-iki osztrák-német háborút is a nagy német eszméért való elsőség kérdése okozta. De Ausztriára nézve akkor is jellemző volt Ferenc József császárnak az a súlyos szava: „*En német fejedelmek vagyok.*”

A háború után az inség, az igazságtalan béke, a háborús bűnösségnek Ausztriára rábélyezett hazug vádjá súlyos válságba sodorta Ausztria külön német állami életét.

— Voltak, — mondotta Schuschnigg —, akik akkor Ausztria külön államisága helyett Anschlusra gondoltak és az akkori szocialista Németországhoz való csatlakozást kívánták. Márpedig nem helyes és nem lehet büntetlenül arra gondolni, hogy pillanatnyi politikai helyzetek, vagy pillanatnyi gazdasági megfontolás alapján oldjuk meg elvi jelentőségű kérdéseinket.

Bizalom Németország adott szavában. — Ausztria is minden hátsó gondolat nélkül megtartja a maga adott szavát

— A mostani Berchtesgadenben kötött megállapodás teljes mértékben tisztázta az eddig szembeállított osztrák belső alakulatok törvényes alapra helyezését és további együttműködést Ausztriában. Nyitva áll előttük a Hazafiu Arcvonaltal való együttműködés útja is megnyitottuk. Viszont ha továbbra is illegális szervezetben maradnak, akkor nem számíthatnak többé sem külső támogatásra, sem arra, hogy az osztrák kormány tűrni fogja tevékenységüket. Ezekkel szemben a törvény teljes szigorával járunk el. Elmentem mindaddig a határig, amelynél lábvetünkkel ez áll felírva: „*Idáig és nem tovább!*”

— Teljes bizalommal viseltetünk annak a férfianak szavai iránt, aki a német birodalom sorsát kormányozza és elhatároztuk, hogy közös uton haladunk tovább teljes következetességgel. Legjobb meggyőződésünk alapján cselekedtünk, mert

tudjuk, hogy ezzel nemcsak az osztrák haza, hanem az egész német nép és az európai béke ügyét szolgáljuk. Felelősségem teljes tudatában és az osztrák nép életérdekeinek számbavételével

Fájnak a lábizmai?

Lelohasztja a daganatokat, enyhíti a fájdalmakat

Este, lefekvés előtt kenje be enyhén a fájó testrészeket Sloan's-szal — és azonnal nagy megkönnyebbülést érez. Saját maga fog a legjobban csodálkozni, milyen hamar múltak el a fájdalmak. Tegyen még ma este egy kísérletet. Minden drogériában és gyógyszerárban kapható. Nagy üveg ára 60, kis üveg ára 35 lel.

Sloan's Liniment

megszünteti a fájdalmakat!

ket. Azok, akik akkor a parlamentáris demokrácia idején Ausztriában a felelősséget viselték,

három dologban megegyeztek. Éspedig a következőkben: minden erőt latba kell vetni, hogy leküzdjük a népi erő gyöngítésére és bomlasztására szolgáló internacionalizmust; jóvá kell tenni a békeszerződések által okozott igazságtalanságokat és véget kell vetni a háborús bűnösségről szóló hazugságoknak; végül pedig alapelveül kell tekinteni, hogy kulturális kapcsolatok fűzik össze. — Az 1936. július 11-iki megállapodás, melynek az volt a feladata, hogy a békét előkészítse, szintén nem hagyott kétséget aziránt, hogy Ausztria német államnak tekinti magát.

Ezt fejezte ki a német birodalom vezére és kancellárja is ez év február 20-án mondott nagyszabású beszédében, melyben kijelentette, hogy a berchtesgadeneri megállapodás kiegészítője a júliusi egyezménynek és ennek alapján megkíséreljük legyőzni a nehézségeket, hogy a félreértéseket és akadályokat eltérítsük a végleges megbékélés útjából.

kijelentem, hogy ahogyan a német birodalom vezérének adott szavában bizunk, úgy viszont mi is minden hátsó gondolat nélkül megtartjuk Ausztria adott szavát.

Schuschniggnek e szavait valóságos tapsorkán fogadta.

— Az osztrák állam felépítésének alapelvei tiszták és közismertek. Ezeket az alapelveket most fölösleges hangsúlyoznom. Az új Ausztria tántoríthatatlanul áll martir-kancellárjának, Engelbert Dollfussnak elvei alapján. Elmult a hangzatos jelszavak ideje, amikor klerikális elemekről lehetett beszélni. A liberális és konzervatív jelzők is elvesztették régi értelmüket. Ausztria számára nincs se nacionalizmus, se szocializmus, egy jelszó van és ez: hazaszeretet. A hazafiu arcvonaltal való csatlakozás lehetővé teszi az együttműködést minden osztrák embernek, aki kész az egész világ előtt az osztrák függetlenségért és önállóságért küzdeni.

— Tudatában vagyunk annak — folytatta a kancellár —, hogy minden lehető meg kell tenni a külkereskedelmet gátló tényezők csök-

Testvér!

Résztveszel-e az Eucharisztikus Világkongresszuson?

Indulás május 24-én.
Visszaérkezés május 29-én.

Különvonatok, utlevél nincs.

Résztvételi díj:

Brassóból	1756 lei
Marosvásárhelyről	1547 "
Kolozsvárról	1402 "
Temesvárról	1293 "
Szatmárról	1322 "
Nagyváradról	1228 "
Aradról	1228 "

Jelentkezés és bővebb felvilágosítás minden plébánián.

kentésére. Ezen a téren fontos az a törekvés, hogy kereskedelmi forgalmunkat tovább fejlesszük azokkal az államokkal, amelyek nincsenek alávetve devizakorlátozásoknak. Minél jobban sikerül megszüntetni az ország belső biztonságát, annál jobban szolgáljuk az ország egész lakosságának érdekeit. Aki tehát az osztrák hazafias arcvonalat támogatja és hozzájárul annak zárt egységéhez, egyúttal segíti a munkanélküliség leküzdését. Aki azonban távol tartja magát, az az ország érdekeivel ellentétben cselekszik.

— Ausztriának a külfölddel való kapcsolatai hosszú évek óta normális, bevált uton haladnak. Nem kell hangoztatnom ahhoz a másik országhoz való barátságunkat, amelyhez évszázados történelem szálai fűznek bennünket. Magyarországot gondolom. (A kancellárnak ezeket a szavait percekig tartó lelkes taps és éljenzés követte.) Szilárd elhatározásom, hogy

politikánkat továbbra is a római jegyzőkönyvek bevált alapján folytatjuk. E jegyzőkönyvek gazdasági és politikai jellege ma sem vesztett semmit időszerezéséből. A berchtesgadeneri megegyeződés kifejezetten megerősítette az 1936. július 11-iki osztrák-német megállapodást, mely nemcsak megemlíti, hanem egyenesen előfeltételnek tekintti a római jegyzőkönyvek további fenntartását.

— Megtévesztés lenne a Németországgal való viszonytalap kapcsolatban az osztrák-olasz viszony megzavarásáról beszélni. Az erről szóló híresztelések nyilván éppen olyan alaptalanok, mint amelyek Olaszország Ausztria felett gyakorolt védnökségéről írnak. Mussolini sok tekintetben teljes megértést mutatott ugyan Ausztria iránt, de mindenkor gondosan ügyelt arra, hogy elkerülje a belügyekbe való beavatkozás minden látszatát. E pillanatban az egész világ országunkkal foglalkozik és ezért itt

újából kifejezzük azt a megrendíthetetlen akaratunkat, hogy függetlenek akarunk maradni. Függetlenségünk évszázados történelmi és szellemi fejlődés alapján jött létre. Ausztriát nem lehet többé letörölni Európa képéről. Minden törekvésünk arra irányul, hogy mind reálpolitikai, mind eszmei-politikai szempontból a béke érdekeit szolgálja. Keresztény állam vagyunk, német állam vagyunk, szabadállam vagyunk.

és ebben az országban mindenki egyenlő a törvény előtt. Miután sikerült sok állammal, különösen szomszédainkkal gazdasági és kulturális téren jó viszonyt teremteni, súlyt helyezünk annak hangsúlyozására, hogy külpolitikai irányunkat természetadta iránynak tekintjük és a jövőben is ezt az irányt követjük. A világ minden kulturális és gazdasági központjával kiépítjük és ápoljuk kapcsolatainkat. Ausztria külpolitikájára barátságos viszonyt akar teremteni minden állammal, mely rokonszenvet, tiszt

teletet és megértést tanúsít Ausztria érdekei iránt. Névszerint is meg kell neveznem a nagyhatalmak közül Angliát, Franciaországot, az Egyesült Államokat s nem utolsó sorban Svájcot.

A KIS NEMZETEK SZAVÁT IS MEG KELL HALLGATNI.

A szövetségi kancellár azután Ausztriának az említett nyugati nagyhatalmakhoz való viszonyát vizsgálta és különös hálával nyilatkozott Motta svájci szövetségi tanácsosról, aki nem egyszer kifejezésre juttatta, hogy a béke fenntartása és a nemzetek jóléte kérdésében a kis nemzetek is hallathatják szavukat és néha talán nem ártana, ha erre hallgatnának. A kancellár ezután fegyelemre és Ausztria iránti szeretetre szólította fel a hazafias arcvonal tagjait.

— Óvakodunk attól — folytatta a kancellár, — hogy új szakadékokat, ellentéteket támasszunk, amelyek csak megnehezítik a helyzetet. Kölelenségünkhöz híven minden eszközzel szembeszállunk politikai üzemekkel, mert az ország ma nem tűri meg az ilyen hatalmi harcokat. Az országnak nyugalomra van szüksége. A nézeteltérések békés elintézésének helye adva van a hazafias arcvonalban. A mai idők szociális harcokra, kizárásokra és sztrájkokra nem alkalmasak. Osztályok szerint nem szabad

Előzze meg a fertőzést védekezzen a nátha, hűlés, náthaláz és hörghurut ellen, kérjen mindig

VALDA

PASZTILLÁT

eredeti dobozban

frontoknak kialakulni. A harc ideje elmúlt és most az erőgyűjtés, a felépítés időszaka következik, hogy Ausztria továbbra is teljesíthesse feladatát.

Schuschnigg kancellár beszédeért Hoyos gróf, a szövetségi gyűlés elnöke köszönetet mondott, aztán az ülést bezárta. A gyűlési teremben és kinn az utcákon lelkesen tüntettek a kancellár mellett.

Berlinben feltűnt Ausztria függetlenségének éles kihangsúlyozása

Berlinből jelentik: Schuschnigg beszédének a késő esti órákban való befejezése folytán még nem történt hivatalos állásfoglalás a beszéddel kapcsolatban. De még csütörtök éjszaka meg lehetett állapítani, — a *Pesti Hírlap* berlini jelentése szerint — hogy Berlinben a legnagyobb feltűnést az a határozottság keltezte, amellyel Schuschnigg Ausztria függetlenségét állandóan hangoztatta Nagy feltűnést keltett az a kijelentése is, amellyel az osztrák kancellár leszögezte a monarchista múlttal szembeni változatlan lojalitását. Ez ellentétes a nemzeti szociálisták álláspontjával. Berlini körökben Schuschnigg beszédének főleg azt a pontját tartják figyelemreméltónak, amelyben azt hangoztatja, hogy Olaszország nem vette le kezét Ausztriáról. Figyelmet kellett az a lelkesedés is, amellyel a szövetséggyűlés tagjai Schuschniggnek azt a kijelentését fogadták, mely szerint Olaszország még sohasem avatkozott be Ausztria belügyeibe. Nyilvánvaló, hogy nem minden kérdésben állapítható meg az álláspont azonossága Hitler és Schuschnigg

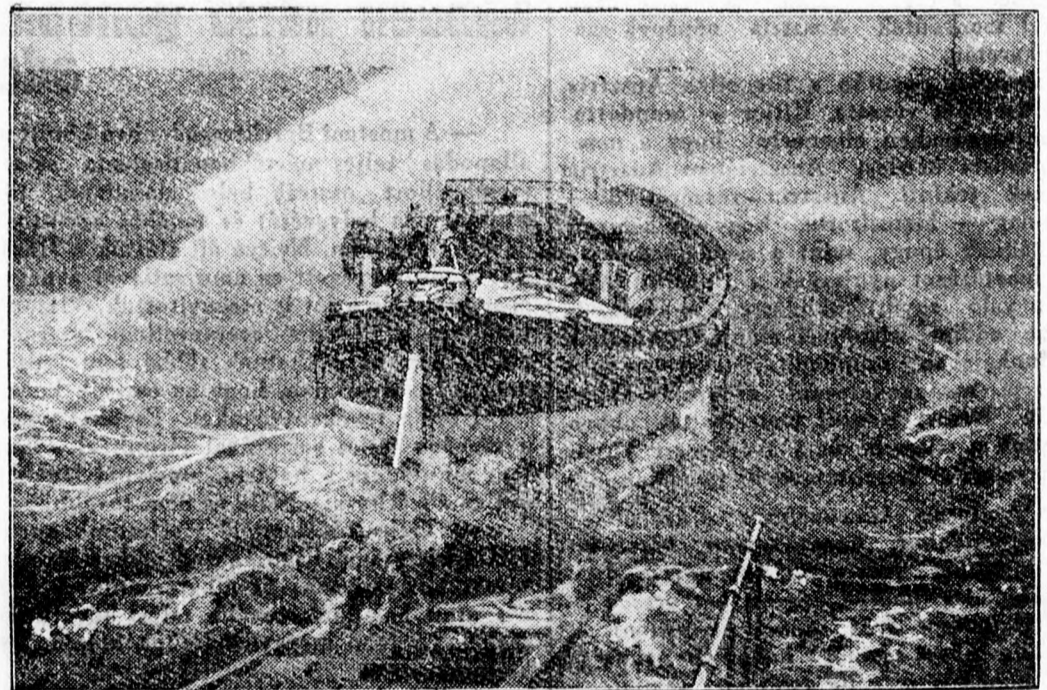
között és valószínű, hogy emiatt Ausztria és Németország között még további tanácskozásokra lesz szükség.

TÖBB SZÁZEZER EMBER ÜNNEPI FELVONULÁSA BÉCSBEN.

Bécsből jelentik: A szövetségi gyűlés befejezése után a hazafias lakosság nagyarányú tüntetést rendezett Schuschnigg mellett. A felvonulásban több százezer ember vett részt. A mellékutcaiban kisebb nemzeti szocialista tüntetések is voltak.

AZ ANGOL KÖZVÉLEMÉNY NAGY MEGNYUGVASSAL FOGADTA SCHUSCHNIGG BESZÉDÉT.

Londonból jelentik: Az angol közvélemény a legteljesebb megnyugvással és megelégedéssel fogadta Schuschnigg beszédét. Hasonlóan kedvező volt az első benyomás Franciaországban és különösen az Ausztria szabadságáról és függetlenségéről tett kijelentések gyakoroltak igen jó hatást. Franciaországban azt kívánják, hogy a jövő Schuschniggot igazolja és a berchtesgadeneri megállapodás szüntesse a német-osztrák feszültséget anélkül, hogy Ausztria függetlenségén csorba esnék.

Jelentették, hogy az angol partokon, főleg Essex közelében nagy viharok dúltak. Egy motorcsónak két emberrel súlyos helyzetbe került, s mivel nagyobb hajók nem tudták megközelíteni, a képünkön is látható mentőcsónakkal mentették meg a motoros utasait.

HIREK

MAGYAR LAPOK

Keresztény magyar politikai napilap

Központi szerkesztőség, kiadóhivatal
és előfizetés teljesítési helye

Oradea, Strada Regele Carol II. 5

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Belföldön: Egész évre 800, félévre 400
negyedévre 210, egy hónapra 70 lej.
Külföldön: Egész évre 50 P., félévre 25 P., negyedévre 15 P.
Egyes szám ára 20 fillér, vasárnap és ünnepek 24 fillér.
Postatakarékpénztári csekk számlánk száma: 80.037.
Telefon: 27.Cluj-i szerkesztő: dr. Sulyok István
Cluj, Pinar- Unirii 13.Kéziratokat nem ösztönözünk meg és nem adunk vissza.
Csakis válaszbeli vagy magánlevelekre válaszolunk.

Időjárás

A bucaresti időjáráskutató intézet jelentése
szerint a várható időjárás: A szép idő tovább
tart, az éjjeli fagy gyengül, a nappali fölmeleg-
edés fokozódik.

KETTŐSÖZTÖTTÉK A TEMESVÁRI LLOYD-PALOTÁT: EGYIK FELE A LLOYD-TÁRSULATÉ, A MÁSIK AZ ÁRUTÖZSDE. Temesvár. Saját tud. Az árutözsde, mint ismeretes, igényt emelt a Lloyd-palota tulajdonjogára és ezt az igényt per útján igyekezett érvényesíteni. A per folyamán az árutözsde azaz érvelt, hogy a Lloyd-Társulat, amely a palotát bírja, köteles volt alapszabályai értelmében tőzsdét is fenntartani — azonban a társulathoz tőzsde megszűnt s idővel ily értelemben meg is változtatták az alapszabályokat. Ebben az ügyben most érdekes fordulat állott be: a két fél ugyanis megegyezett. A Lloyd-Társulat választmányi ülésén a megegyezést már ratifikálta is. A megegyezés szerint a Lloyd-palota földszinti és elsőemeleti része továbbra is a társulat, illetve a társulat tagjainak tulajdonát képezi. Ezzel szemben az épület második és harmadik emeletét az árutözsde tulajdonába megy át. A megegyezést most már a felek az ipari- és kereskedelemügyi minisztérium elé terjesztik jóváhagyás végett. A Lloyd-Társulat választmányi ülése egyébként kimondta, hogy a társulat helyett új egyesületet alapít.

Allandóan emelkedő irányzatot mutat Kolozsvár népesedési statisztikája. Saját tud. Most tette közzé a városi anyakönyvi hivatal az elmúlt év születési és halálozási kimutatásait. A statisztika szerint a város népessége 1930. év óta állandó emelkedő irányzatot mutat. A kimutatás adatai szerint az elmúlt évben 1758 volt a születések és 1127 a halálozások száma, így a természetes szaporulat 320 lélek. A születések ezer lélekre eső százalékszámát 17, míg a halálozásoknál 10,9 volt. A születések ezer lélekre eső százalékszámát 17, míg a halálozásoknál 10,9 volt. A város jelenlegi lakosságának száma 103.958. Megállapítja továbbá a kimutatás azt is, hogy a város lakossága az elmúlt öt év alatt tízszer emberrel szaporodott.

SZATMÁRI ELŐFIZETŐINK FIGYELMÉBE. Szatmári előfizetőink figyelmét ezúton is felhívjuk arra, hogy az *Eucharisztikus Világkongresszusra* Szatmáron a *Karitás-könyvkereskedésben* is lehet jelentkezni minden d. u. 4—6 óra között. Ugyanott az utazásra vonatkozó mindenemű felvilágosítást is megadnak.

A szlovénországi magyarság együttműködését ajánlott föl a Hinva-féle szlovák néppártnak az önkormányzatért való közös küzdelemre

Kassáról jelentik: Eszterházy János gróf. az egyesült szlovénországi magyar pártok elnöke, beszédet mondott Eperjesen. Beszédében felajánlotta a szlovák néppártnak az együttműködést. Az együttműködés alapja az lenne, hogy a magyarok és tótok együttesen követelnék Szlovénországi önkormányzatát.

Ezeröttszáz munkanélkülit tartanak nyilván Kolozsváron. Saját tud. A kolozsvári szakmai szervezetek nyilvántartása szerint a város területén körülbelül 1500 munkanélküli van. Szakmai csoportosítás szerint 450 építőmunkás, 150 festőmunkás, 80 pincér, 72 nyomdász, 143 vasipari munkás és több 500 más szakmunkás. A magán-tisztviselők szakszervezete mindössze 46 egyént tart nyilván, mint munkanélkülit, de a vezetőség véleménye szerint igen nagy azoknak a száma, akik más pályákon — ügynökösködés — igyekeznek megkeresni mindennapi kenyerüket.

KÖTELÁLTALI HALÁLRA ÍTELTEK MAGYARORSZÁGON EGY RABLÓGYILKOST. Kecskemétről jelentik: Csütörtökön hírdetett ítéletet a kecskeméti törvényszék Laczi Ferenc 42 éves napszámos bűnügyében, aki meggyilkolta Mészáros Vendel nyugalmazott főörvényszéki altiszt özvegyét. 120 pengőt elrabolt s a lopott pénzen sertést vásárolt, majd mulatni ment a kocsmába. A törvényszék rablógyilkosság bűntétele miatt köteláltali halálra ítélte Laczi Ferencet, társait pedig, akik különféle kisebb betörésekben voltak bűntársai, kisebb-nagyobb börtön- és fegyházbüntetéssel sújtotta a törvényszék.

Az erdélyi méhészek nagygyűlése

Kolozsvárról jelenti az EGE: Evenként egyszer összeülnének országos szinten méhészek Kolozsváron. Az idén február 22-én gyűltek egybe az EME rendezés közgyűlésére, amelynek folytatásaként egy tudományos színterületen álló méhészeti vitagyűlést is rendezett az egyesület, amely a késő esti órákban ért véget.

Az EME közgyűléset megelőzően az igazgatóválasztmány tartott ülést. A közgyűlésen Pohl Béla elnököt és Török Bálint főtitkár javaslatára az egyesület 1937. évi munkatervéről szóló tárgyalmas jelentést és a zarszámadási jelentést, amelyek mindenképp egyhangú helyesléssel fogadták el a közgyűlés. Ezután az időközben választások kerültek sorra, amelyek során a Kicsid Gyula elnököt, az egyesület elnöki posztjára Pohl Béla alelnököt helyébe Stitz János méhészt, választotta meg alelnökként. Ezután a közgyűlés Török Bálint főtitkár értékes munkásságának elismerésül az egyesület tisztelt elnökeinek választotta meg, majd Török Bálint javaslatára Seyfried Ferenc útkárnak szerkesztői címet a főmunkáosztály vezetőjére és az egyesület elnökeinek megválasztását is kezdetét vette az egyesület öt évi munkatervének megbeszélése céljából rendezett vitagyűlést, amelyet Török Bálint főtitkár előadása vezetett be. A 10 szakcsoportra osztott vita anyag előadói: Bró Pál (Zimandul Nou), Török Bálint, Seyfried Ferenc, Tóth István, Stitz János, Stief Ottó, dr. Ince Béla (Cluj) és Balogh Jenő (Váleni). A méhészeti kérdésekhez hozzászóltak vagy véleményüket írásban közölték: Kleisl Gyula, Sz. Balla, Finta Andor, Blénessy Károly, Petros Gyula, Kerszturi Dénes dr. Kuch Béla főorvos, Balogh Jenő Stitz János, Bogoczky József. A méhészeti rajó vezetői kérdéséhez Tóth István előadása nyomán hozzászóltak Lukács Ottó (Sighet), Lakatos Tivadár (Odorheiu), Katona Sándor (Cluj), Vásárhelyi Albert, Toroczkov György, Bitay Antal, Bárány Dezső, Benczedy Márton. A méhbetegségekről és azok ellen való védekezés kérdéséhez hozzászóltak Seyfried Ferenc előadása nyomán a fentiek. A méhészeti kérdéshez, mézpropaganda, kiállítások, exportvásárok, méz és viasz feldolgozása kérdéséhez Török Bálint ismertette és a kérdéshez a fentiek kivül hozzászóltak Zonda István (Poian), dr. V. Szabó Lajos (Patal), Baritz Barnabás (Ineni). A méhnyersítés és nemesítés, a méhészeti üzemtana, a méhészeti szakoktatás, méhészeti jogismeret és a méhészek szervezésének a kérdése kerültek ezután beható megvitatásra. Az egyes kérdéseket bevezető értékes előadásokat az EME hivatalos lapjában a Méhészeti Közönyben fogja országos szinten közölni, az elhangzott hozzászólások kivonatos ismertetésével.

A vitagyűlés a méhészeti minden irányu időszerű kérdéseit tárgyalta az egyesület 5 éves munkatervének megbeszélése során. A vitagyűlésre a további vidékekről is egybegyűlt nagyszámú méhészek a jól vezetett munka érzésével távoztak a gyűlésről a késő esti órákban, hogy ősszel az országos szintű fővárosban rendezendő nagyszabású méhészeti kiállításra és kongresszusra újból találkozzanak.

A vitagyűlésen a fogyasztó nagyközönséget érdeklő számos kérdésben hozott határozatot a gyűlés. Így az egyesület felkéri a napi sajtót az egyesület által felkért szakértők, orvosok, stb. által a méz tápértékének és gyógyhatásának ismertetését tartalmazó cikkeik közlésére. Ugyancsak a fogyasztók érdekében elhatározta, hogy az egyesületi tagok méztermelésének márkázása utján gondoskodik a piacnak garantált, jöminőségű, valódi mézzel való ellátásáról.

Feljegyzések

Február 18-án volt egy esztendeje annak, hogy a három csehszlovákiai aktivista német párt megegyezést kötött a kormánnyal a német kisebbségi kérdés megoldására. Az évfordulóról a három párt ünnepélyes együttes üléssel emlékezett meg: az ünnepélyességet emelték azok az üdvözlések, melyeket Benes, a köztársaság elnöke és Hodzsa, a miniszterelnök a gyűlésnek küldöttek. A három német miniszter beszámolt az első „aktivista” esztendő eredményeiről: kár, hogy ez a beszámoló, — amint azt a „Prager Presse” hasábjain látjuk — csak általánosságban mozgott. Az egyik német miniszter büszkén jelentette be, hogy az állami szolgálatokba németeket vettek fel, a német vállalkozók és gyárak állami munkákat kaptak, a német kulturális és népjóléti intézmények államsegélyeit felemelték. Érdekesebb és tanulságosabb lett volna, ha néhány számmal támasztják alá ezt a beszámolót: mindenütt, ahol kisebbségek laknak, nagy figyelmet kellett volna néhány adat arról, hogy ezalatt az év alatt hány fiatal kisebbségi ember jutott állami kenyérhez és mennyivel emelték fel a kulturális intézmények államsegélyét.

A német miniszterek beszámolóikat néhány epés megjegyzéssel fűszerezték, melyet Henlein mozgalmának címeztek. Ez a párt tudvalegőleg 1935 májusában lépett a porondra, mindjárt az első rohamban az ottani német szavazók 74 százalékát meghódította és 47 képviselővel a prágai parlament legnagyobb pártja lett. Az egyik miniszter többek között azt is mondta, hogy míg mások — Heinenek — csak beszélnek, addig ők, az aktivista miniszterek, cselekednek.

Nem egészen igazságos megjegyezés ez. Higgadt és tárgyilagos ember aligha vonhatja kétségbe, hogy ez a kicsiny aktivista csoport sikereit épen annak a lendületnek és nagy választási eredménynek köszönheti, mellyel a nagy ellenzéki német párt előretört. Azelőtt is volt Csehszlovákiában német aktivista politika, hosszú évek óta két miniszter mindig helyet kapott az egymást követő kormányokban: az eredmények azonban elmaradtak. Eredmény csak akkor kezdett mutatkozni, amikor az ellenzéki mozgalom váratlanul megerősödött és Európaszerte figyelmet keltett.

Ez azonban nem újság. A kisebbségi politikai küzdelmeknek sajátságos tünetével állunk szemben. Az ellenzéki mozgalmak politikai jelentőségének gyümölcseit mindig kicsiny aktivista csoportok aratják le. Így volt ez a múltban is.

Keserű kenyér, de úgy látszik, nem igen lehet rajta változtatni. Vigaszt az azonban adhat, hogy az előnyök, melyek itt-ott megszületnek, végeredményben mégis a nép javát szolgálják. (Skin)

Zürichi zárlat, Párizs 14.01, London 21.59 háromnyolcad, Newyork 430.37, Brüsszel 73.06, Milánó 22.65, Amszterdam 240.80, Berlin 174.10, Bécs — schilling 74.50, Prága 151.4, Varsó 81.75, Belgrád 10, Bucureshti 325

A katolikus tanítók estélye február 28-án, hétfőn este pontosan fél 10 órakor kezdődik a Katolikus Körben. A műsor után a zenekar a királyhimmuszt fogja intonálni, amelyet a közönség állva hallgat végig. A tánchoz a zenét Arnóczky János vezetése mellett nyolctagú zenekar szolgáltatja. A felterítést Török Antal vendéglegényes közli. A rendezőség felkéri a hölgyeket, hogy a beérkezéskor a pénztár mellett elhelyezett asztalnál a névsor pontos összeállítását végeztet szíveskedjenek neveiket bemondani. A meghívó kivanatra a pénztárnál felmutatandó. A tiszteletjegyek másra át nem ruházhatók. A fenntartott helyeket csak a műsor megkezdéséig biztosítja a rendezőség. Pénztárnyitás aznap este 8 órakor.

NAGYVÁRADON FIZETIK A NYUGDIJAKAT. A nagyváradai pénzügyigazgatóságra megérkezett a februári nyugdíjak kifizetéséhez szükséges kiutalás. A pénzügyigazgatóság pénztárának délelőtt megkezdte a nyugdíjkönyvek beszedését számfeljelés végett és szombaton a rendes sorrendben megkezdte a nyugdíjak kifizetését.

Sorozza be a leányt is huszárnak... Rómából jelentik: Bresciában különös meglepetés ért a napokban három 18 éves leányt. A három leány hivatalos felszólítást kapott, hogy jelentkezzenek a katonai sorozáson. A szülőknél hivatalos eljárásal kellett igazolniuk, hogy gyermekeik nem fiúk, hanem leányok és nem kötelesek katonai szolgálatra. Kiderült, hogy a három behívtó leányt az azóta elhunyt anyakönyvvezető 1920-ban szórakozottasból vagy pedig, amint sokan hiszik, rossz tréfából, fiúnak jegyezte be.

RÁDIÓ

VASÁRNAP, FEBRUÁR 27.

Bucuresti. 7.30 Ritmikus torna, rádióhíradó, reggeli hangverseny, háztartási, orvosi tanácsok. 9.55 Istentisztelet. 13 Hírek. 13.15 Dinicu-zenekar. Közben 14.10 Hírek. 15 Gazdáknak 18 katonazené. 19 Időszaki anyagok. 19.10 Táncczene. 19.45 Felolvasás. 20 Táncczene. 20.30 Hangjáték. 21 Gramofonlemezek. 22 Hírek. 22.10 A Rádiózenekar hangversenyének közvetítése. Operettek. A hangverseny közben körülbelül 22.30 Sporthírek közvetítése. 23 A Rádiózenekar hangversenyének folytatása. 24 Gramofonlemezek. Majd: Hírek közvetítése külföldre németül és franciául. Utána: Közlemények.

Budapest I. 10.30 Hírek. 11—11.55 Református istentisztelet. Prédikál: Muraközy Gyula. 12—13.15 Egyházi ének és szentbeszéd a Jézus Szíve templomból. A szentbeszédet P. Csávossy Elemér S. J. mondja. 13.20 Pontos időjelzés. 13.30 Az Operaház tagjaiból alakult zenekar. 14.14 „Világhíradó”. Előadás. 15 Hanglemezek. 16 Gazdáknak. 16.45 Cigányzene. 17.30 „A murányi Vénusz”. Előadás. 18 Az 1. honvédelmi gyalogezred zenekara. 17.10 Versek. 19.30 Hegedűszámok. 20 „Sümegei farsang”. Hangjáték. 21.25 „Farsangi rádiógyűveleg a bécsi rádióból”. 22.55 Hírek. 23.20 Cigányzene. 24.20 Jazz. 1.05 Hírek külföldi magyarok számára.

HÉTFŐ, FEBRUÁR 28.

Bucuresti. 6.30 Reggeli műsor. 13 Hírek. 13.15 Lemezek. Közben 14.10 Hírek. 17 Felolvasás. 17.20 Lemezek. 19 Időszaki anyag. 19.15 Georing Elza énekel. 19.40 Felolvasás. 20 Rádiózenekar. 21.10 Felolvasás. 21.25 Csak Rádió-Romania: Beethoven vonósnégyes. Csak Bucuresti: Lemezek. 22.10 A két állomás együtt. Borneau Aurél énekel. 22.30 Hírek. 22.45 Vendéglői zene. 23 Szórakoztató zene.

Budapest I. 7.45 Torna. Utána: Gramofon. 8.20 Étrend. 11 Hírek. 11.20 és 11.45 Felolvasás. 12.10 Vizjelzőszolgálat. 13 Déli harangszó. 13.05 Zongora. 14 Rendőrzenekar. 17.16 Diákfélfőra. 18 „Az új olasz építészet”. Felolvasás. 18.30 Elsa Munthe-Kaas énekel, a magyar-norvég művész csere kertében, zongorakísérettel. 18 Munkásfélfőra. 19.30 Hegedűs Gyula és Cigányzenekara. 20.30 Elbeszélés. 21.10 Filharmóniai Társaság hangversenye. 24.05 Cigányzene.

KEDD, MÁRCIUS 1.

Bucuresti. 7.30 Ritmikus torna, rádióhíradó, reggeli hangverseny, háztartási, orvosi tanácsok. 13 Időjelzés, időjárás, kulturális hírek, sport, vizállásjelentés. 13.10 Déli hangverseny közvetítése. Közben: Sporthíreknek adása. 13.40 Gramofonlemezek. 14.15 Hírek, időjárásjelentés, rádióhíradó. 14.30 Gramofonlemezek. 15 Hírek. 16.45 Előadás. 17 Üzenetek. 18.20 Lemezek. 19.15 Lemezek. 20.10 Felolvasás. 20.25 Viardot Aliz francia dalokat énekel. 20.45 Szimfonikus hangverseny. 21.30 Felolvasás. 22.45 Vendéglői zene. 23 Szórakoztató zene.

Budapest I. 7.45 Torna. Utána: Gramofon. 8.20 Étrend. 11 Hírek. 11.20 és 11.45 Felolvasás. 12.10 Vizjelzőszolgálat. 13 Déli harangszó. 13.05 Rácz Béla és cigányzenekara. 14.30 Hanglemezek. 14.40 Hírek. 17.16 Asszonyok tanácsadója. 18 Előadás. 18.30 Lies de Leeuw holland népdalokat énekel. 18 Előadás az Eucharisztikus Világkongresszusról. 19.15 Előadás. 19.30 Műsoros farsangi est. 22.35 „Farsangi bál”. Ejjfel után Táncczene. Majd jazz- és cigányzenekar.

SZERDA, MÁRCIUS 2.

Bucuresti. 7.30 Ritmikus torna, rádióhíradó, reggeli hangverseny, háztartási, orvosi tanácsok. 13 Időjelzés, időjárás, kulturális hírek, sport, vizállásjelentés. 13.10 Déli hangverseny közvetítése. Közben: Sporthíreknek adása. 13.40 Gramofonlemezek. 14.15 Hírek, időjárásjelentés, rádióhíradó. 14.30 Mandolinverseny. 18 Marcu-zenekar. 19.15 Zenetörténeti előadás Kiriáról a Carmen énekkarral. 20 Hangverseny. 20.45 Felolvasás. 21 Fotinu Tit zongorázik. 21.30 Örmény kardalok. 22 Tarka lemezek. 22.30 Hírek. 22.45 Vendéglői zene. 23 Szórakoztató zene.

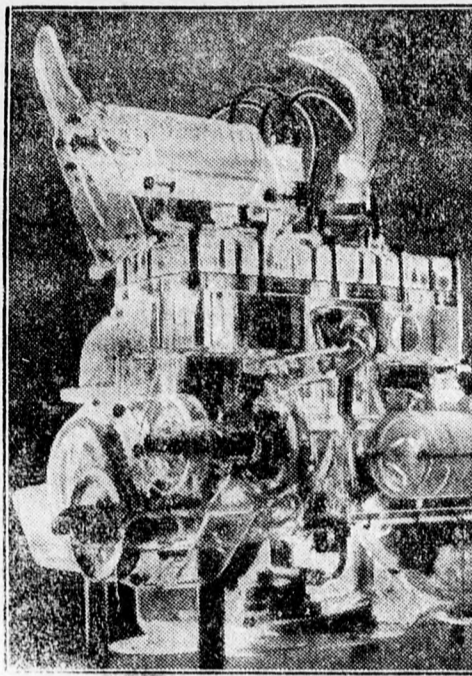
Budapest I. 7.45 Torna. Utána: Gramofon. 8.20 Étrend. 11 Hírek. 11.20 és 11.45 Felolvasás. 12.10 Vizjelzőszolgálat. 13 Déli harangszó. 13.05 BSzKRT-zenekar. 13.30 Hírek. 13.30 Cigányzene. 18 „Finn kisvárosok”. Előadás. 18.25 Poltronieri vonósnégyes. 19.30 Hanglemezek. 20.30 „Aida”. Előadás az Operaházról. 24.25 Farkas Jenő cigányzenekara. Hírek.

CSÜTÖRTÖK, MÁRCIUS 3.

Bucuresti. 7.30 Ritmikus torna, rádióhíradó, reggeli hangverseny, háztartási, orvosi tanácsok. 13 Időjelzés, időjárás, kulturális hírek, sport, vizállásjelentés. 13.10 Déli hangverseny közvetítése. Közben: Sporthíreknek adása. 13.40 Gramofonlemezek. 14.15 Hírek, időjárásjelentés, rádióhíradó. 17 Gyermekeóra. 18 Táncczene. 19.50 Felolvasás.

20.05 Alexandrescu olasz dalestje. 21.15 Filharmónikusok az Atheneumból, szünetben hírek. 22 Filharmónikus hangverseny. 23 Lemezek.

Budapest I. 7.45 Torna. Utána: Gramofon. 8.20 Étrend. 11 Hírek. 11.20 és 11.45 Felolvasás. 12.10 Vizjelzőszolgálat. 13 Déli harangszó. 13.05 Hanglemezek. 14.30 A rádió szalonzenekara. 17.15 Háztartási előadás. 18 Allategészségi tanfolyam. 18.30 A 2. honvédelmi gyalogezred zenekara. 19.25 Közvetítés a Magyarok Világkongresszusa budapesti irodájából. 20 Cigányzenekar. 20.40 Kisfaludy Károly emlékezete. 22.15 Dohnányi Ernő IX. Beethoven zongoraestje. 23.05 Jazzzene. 23.40 Olasznyelvű előadás. 24 Hangzene.

A berlini gépkocsikiállításán látható egy szemelelykocsij teljes gépezete, amely teljesen átlátszó anyagból készült, hogy működés közben ellenőrizni lehessen a legapróbb kerék fordulását is.

A maorik rejtélye

London, február hó.

Uj Zéland, ez a két hosszú sziget az ausztráliai kontinens délkeleti részén, ma mint a brit-dominiumok leghűségesebbje szerepel. Elfelejtve a sok harc és elfelejtették azt is, hogy a negyvenes és a hetvenes években, az elmúlt században irtózatot harcolták a benszülöttek és az angolok között; elfelejtve az a tény, hogy a maorik minden eszközt igénybe vettek, hogy függetlenségüket megvédjék. Ma már csak egy igen kis része a lakosságnak való a maorik közül. Az ország 1.600.000 lakosából 700.000 a maori. Sokan azonban azt állítják, hogy számuk ennél is kevesebb. A testileg oly szép és bátor maori nép ugyanolyan sorsra jutott, mint más régi nagy kultúrával rendelkező népek, akik fölött egy idegen és fejlettebb civilizáció kezdte meg uralkodását. A maorik valóban kultúrnép. Nem voltak „vadak” azok sem, akiket 1640-ben a holland Tasman és később 1769-ben az angol James Cook itt talált. Éppenséggel az az egyedülálló magas kultúra volt az, amely a maorikat a tudomány számára hosszú éveken keresztül rejtélyes néppé tette. Az első katolikus püspök, Pompallier, aki Uj Zéland földjére tette lábát 1838-ban, — érdekes anekdotát beszélt el a maorikkal való találkozásáról. Amikor ő paptársával együtt Uj Zélandba érkezett és találkozott a pogány Wirinaki törzs vezetőivel, azok így kiáltottak fel: „Hogyan? Ezeknek az idegeneknek nincs feleségük és gyermekük? Akkor tehát ők az igaz Isten szolgái.” A meglepett misszionárius megtudta azután az összefüggést. A wirinaki törzsnél éppennyúgy, mint a többi ma-

* Az asszony kötelessége törődni azzal, hogy béli működése rendben legyen, amit pedig úgy érhet el, ha reggelenként éhgyomorral egy fél pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet iszik, amely enyhén és kellemesen, pontosan és biztosan szabályozza az anyagcsere folyamatát. Kérdezze meg orvosát.

PÉNTEK, MÁRCIUS 4.

Bucuresti. 7.30 Ritmikus torna, rádióhíradó, reggeli hangverseny, háztartási, orvosi tanácsok. 13 Időjelzés, időjárás, kulturális hírek, sport, vizállásjelentés. 13.10 Déli hangverseny közvetítése. Közben: Sporthíreknek adása. 13.40 Gramofonlemezek. 14.15 Hírek, időjárásjelentés, rádióhíradó. 14.30 Gramofonlemezek. 15 Hírek. 16.45 Előadás. 18 Sibiceanu zenekar. 19.50 Felolvasás. 20.35 Operaközvetítés. A szünetekben hírek. 21 Operaközvetítés. 22—23 Operaközvetítés.

Budapest I. 7.45 Torna. Utána: Gramofon. 8.20 Étrend. 11 Hírek. 11.20 és 11.45 Felolvasás. 12.10 Vizjelzőszolgálat. 13 Déli harangszó. 13.05 Hegedű. 14 Postázenekar. 17.15 Diákfélfőra. 18 Előadás. 18.30 Cigányzenekar. 19.50 Hanglemezek. 20.30 Külügyi negyedóra. 21.10 Az Operaház előadásának közvetítése: „Siegfried”. 24.05 Közvetítés az EMKE-kávéházból.

SZOMBAT, MÁRCIUS 5.

Bucuresti. 7.30 Ritmikus torna, rádióhíradó, reggeli hangverseny, háztartási, orvosi tanácsok. 13 Időjelzés, időjárás, kulturális hírek, sport, vizállásjelentés. 13.10 Déli hangverseny közvetítése. Közben: Sporthíreknek adása. 13.40 Gramofonlemezek. 14.15 Hírek, időjárásjelentés, rádióhíradó. 14.30 Gramofonlemezek. 15 Hírek. 16.45 Előadás. 17 Románia őrsége órája. 18 Katonazené. 19 Felolvasás. 19.15 Lemezek. Közben felolvasás. 21.15 Táncczene. 22.45 Vendéglői zene. 23 Szórakoztató zene. 24 Lemezek.

Budapest I. 7.45 Torna. Utána: Gramofon. 8.20 Étrend. 11 Hírek. 11.20 és 11.45 Felolvasás. 12.10 Vizjelzőszolgálat. 13 Déli harangszó. 13.05 „Homérosz” énekkar. 14.30 Hanglemezek. 15.40 Hírek. 17.15 Majthényi György meséi. 18 Előadás. 18.30 Operaház tagjaiból alakult zenekar. 19.45 Elbeszélés. 20.10 Magyar nóták cigányzenével. 21.10 „Deszkától — deszkáig”, hangjáték. 22.40 A rádió szalonzenekara. 24 Közvetítés a Metropol-szállóból.

riaknál, egy ősrégi legenda van, amely szerint egyik napon idegen emberek jönnek az országba, akik egy új, az igaz vallást fogják prédikálni. És az igaz Isten szolgáit arról fogják megismerni, hogy nincs feleségük és gyermekük. Más érdekes legendát, tradíciót és hagyományt is találtak a misszionáriusok. A maorik hittek egy Istenben, a legfelsőbb lényben, aki mindenek alkotója. Legendáik tudtak az első emberpárról, akitől az emberiség származik. Tudtak a vízözönről stb. A mózesi hagyomány sokaságából a tudósok arra következtettek, hogy a maorik őshazája a zsidók körül lehetett valahol Arábiában vagy Egyiptomban. Más etnológusok azt mondják, hogy a maorik éppúgy, mint a polinéziaiak általában Dél-Ázsiából, Indiából vagy Indonéziából származnak. Annyi bizonyos, hogy Tahitiből jöttek Uj Zélandba. A maorik szájhagyománya elmondja, hogy a IX században két polinéziai kutató, két csónakon három ezer kilométert tett meg a tengeren és Uj Zéland területén kötött ki, ahol egyetlen embert sem találtak. Kétszáz évvel később ismét jöttek polinéziaiak, kik néhány alacsonytermetű fekete fajhoz tartozó embert találtak ott, akik az Uj Hebridákról jöttek. Ezután valóságos népvándorlás indult meg Uj Zélandba. Mindez abból az alkalomból érdeklő a világ közvéleményét, mivel most óriási ünnepekkel ünneplik meg az első püspök Uj Zélandban való kikötését. Az is érdekes, hogy nem a maorik, hanem a fehérek akadályozták legjobban a missziók munkáját. Ma 9.000 maori tartozik a katolicizmushoz.

SZÍNHÁZ—MŰVÉSZET

Egy híres magyar színház elmúlása

Elárverezik a harmincötletendős budapesti Király Színházat, ahol újjáéledt a klasszikus magyar operettkor. — Károlyi Leona, a Király Színház János Vitéz-versenyének győztese volt. — Aradi származású szerző művei aratták a legnagyobb sikert a Király Színházban

Budapesti lapokban olvassuk, hogy tavasz elején kalapács alá kerül a Király Színház, a régi épületet valószínűleg lebontják s helyére hatalmas bérpalota épül. A budapesti Király Színház elárverése felett még nekünk sem lehet egy kézlegintéssel átsiklanunk, hiszen nagyrészt erdélyi származású színészek aratták színpadain országjáró diadalait, s a legsikeresebb, legszebb magyar operetteket aradi születésű író adta a Király Színháznak, ahonnan Angliába, sőt Amerikába is elkerültek, a magyar irodalom, költészet és muzsika hírért, sikerért növelve.

Három és fél évtized alatt a Király Színház a kifinomult magyar operett hajléka volt. Ami onnan kikerült, százszázalékosan művészi produkciónak számított s csak az utolsó esztendőben vesztette el régi színvonalát, — ami azután a hajdan igen nagyjelentőségű színház teljes csődjéhez vezetett.

Megnyílik az operettszínház, amelyet maga a miniszterelnök engedélyez.

1903 november 6-án nyílt meg a Király Színház. Éles harcok, intrikák, rosszakaratú áskálódások előzték meg az új operettszínház megnyitását, amelyet egyes hatósági szervek azért nem akartak engedélyezni, mert nem különálló épület volt, hanem a Király utcában bérpaloták között húzódott meg. Az új színház igazgatója, Beöthy László és Rákosi Szió, — aki a legidősebb nagy magyar színésznek egyike volt akkor, — mégis elérték, hogy a színház működését engedélyezze maga gróf Khuen-Héderváry Károly akkori miniszterelnök.

Szóval „sok harc és viszály után” mégis megnyílt 35 évvel ezelőtt a Király Színház. Az első darab, amit előadtak, az „Aranyvirág” volt. Martos Ferenc és Huszka Jenő bájos, finom operettje. Fedák Sári játszotta a főszerepet és ekkor tűnt fel Szamosy Elza is, akiből később az Opera nagynevű énekesnője lett.

Az aradi születésű Martos Ferenc házi-szerzőjévé lett a Király Színháznak. Az ő nevéhez fűződnek a legnagyobb operettsikerek s Martos Ferenc az operett-librettó magyar reformátorává fejlődött ki a Király Színház színpadán, s olyan zeneszerzők irták operettjeihez a muzsikát, mint Lehár Ferenc, Kálmán Imre, Szirmai Albert és Huszka Jenő.

Amikor a Király Színház első darabját, az Aranyvirágot bemutatták, már a Bob herceg országos sikerére támaszkodhatott Martos Ferenc. Az Aranyvirág mégsem hozta meg azt, amit reméltek tőle. A Király Színház első éve közepesen sikerült. Egy év alatt tizenkét darabot mutattak be Beöthyék — és ez azóta sem fordult elő a királyutcai muzsahajlékban.

Ha az első évben zökkenők is mutatkoztak, a második év, 1904 annál teljesebb sikert hozott. Bakonyi Károly, Kacsóh Pongrác és Helta; Jenő színpadra irták Petőfi híres János Vitézét s Fedák Sári, mint Kukorica Jancsi, Medgyaszay Vilma pedig mint Juliska feledhetetlen művészi teljesítményt nyújtottak s a János Vitézt 670-szer adták elő egymás után.

Természetesen közben vidékre is lekerült a János Vitéz s a legjobb vidéki Kukorica Jancsikát meghívták a Király Színházban rendezett János Vitéz versenyre. Nagyváradról Károlyi Leona, a finom, sugár növésű, elegáns primadonna ment föl Pestre s a vidéki primadonnák közül ő vitte el a pálmát pompás Kukorica Jancsiával.

A Király Színház közben fogalomná vált. Itt adták elő Lehár Ferenc, Fall Leó, Kálmán Imre, Strauss Oszkár, Kacsóh Pongrác, Jacobi Viktor, Szirmai Albert, Huszka Jenő, Buttykay Ákos, Rényi Aladár zenéjével Martos Ferenc, Bakonyi Károly, Bródy Miksa, Rajna Ferenc operettjeit. A Szibill, a Gül baba, a Leányvásár, Luxemburg grófja, Varázskeringő, Cigányprimás,

Csárdáskirálynő, Offenbach, Mánás Miska, Három a kislány operettek kétszáz—háromszáz „szeria előadásokat” értek el. Az igaz, hogy ezek az operettek valahogyan másfajta voltak s a mai operetteket hozzájuk sem lehet hasonlítani. Az is igaz, hogy akkor olyan színésznők és színészek vitték sikerre a darabokat, mint Fedák Sári, Medgyaszay Vilma, Szamosy Elza, Kosáry Emmi, Petrázs Sári, a ragyogó szép,

hamvasszőke hajú primadonna s a férfiak között Környei Béla, Ráthonyi Ákos, Király Ernő, Rátkay Márton. A budapesti nagy színházi sikerek híre már abban az időben eljutott Angliába is és London egyik legnagyobb színházának igazgatója, Edwards úr kivitte Petrás Sárít a Leányvásárral, Szibillel és a Csárdáskirálynővel Londonba. Az angolok hetekig törték magukat, hogy hallják az „egzojikus” magyar muzsikát és lássák a búbajos magyar primadonnát...

Dehát a Király Színház aranykora is lejárt. A háború után, 1918-ban kezdett inogni az alapja. Ekkor az Unio R.-T. vette át a színházat. De a régi fényt, a régi sikereket nem tudták visszavarázsolni. Szóval husz év előtt kezdett inogni a Király Színház és hosszas ingadozás után pár évvel ezelőtt összeomlott. Nem maradt más, csak a régi sikeres forró esték híre és egy csomó adósság, amit az új vállalkozók csináltak.

S most a föld színéről is eltűnik a Király Színház épülete. Elárverezése után lebontják. De bármit is építsenek helyére, a János Vitéz, a Csárdáskirálynő, Gül baba és a Leányvásár emléke még sokáig ott fog kísértani a Király utca és a Nagykörút között... (H. Ö.)

Óriási érdeklődés mellett folytatja előadásait a Thalia színtársulat Nagyváradon

Részletes heti műsor:

Szombaton délután 5 órakor: **Holnap ágyban marad** (Olcsó helyárakkal.)

Szombaton este 9 órakor: **A rossz asszony**. Vasárnap délután 3 órakor: **Holnap ágyban marad**. (Olcsó helyárakkal.)

Vasárnap délután 6 órakor: **A rossz asszony**. (Rendes helyárakkal.)

Vasárnap este 9 órakor: **Az ördög cimborája** (Shaw világhírű vígjátéka. Főszereplők: Erényi Bőske, Fényes Alice, Kovacs György, Mészáros Eéla, Nagy István, Tóth Elek, Lantos Béla, Deésy Jenő stb. stb.)

Hétfőn délután 5 órakor: **Mindörökké** (Olcsó helyárakkal.)

Hétfőn este 9 órakor: **Az ördög cimborája** (Bucsu előadás.)

A SZÍNHÁZI IRODA KÖZLEMÉNYE

— **Szombati előadások.** Szombaton délután 5 órakor Békeffy—Stella nagyszerű vígjáték újdonsága, a mult ciklus legnagyobb sikere, a Holnap ágyban marad kerül színpadra olcsó helyárakkal, míg este 9 órakor Bokay János legújabb és legszenzációsabb vígjátékának, a Rossz asszony-nak lesz negyedik nagyszerű előadása, rendes helyárakkal.

— **Vasárnapi előadások.** Vasárnap három előadást tart a színház. Délután 3 órakor a ciklusban utoljára olcsó helyárakkal a Holnap ágyban marad vígjáték. délután 6 órakor rendes helyárakkal a Rossz asszony és este 9 órakor Shaw színpadi remeke, az Ördög cimborája, rendes helyárakkal lesz a színház műsorán.

— **Az Ördög cimborája** Shaw színpadi remeke, a színpadi irodalom egyik legszenzációsabb víz-

játéka. Az ördög cimborája lesz a színház kiváló prózai együttesének vasárnap esti bemutatója, amely elé nagy várakozással tekint egész Nagyvárad színházbájjó közönsége. Az ördög cimborája előadása egyik nagy eseménye lesz a szezonnak, mert a darab előadása, szereposztása, kiállítása és rendezése mind fővárosi nivójú. A darab főszerepeit a prózai együttes legkiválóbbjai játsszák, amely vasárnap és hétfőn este 9 órakor kerül színpadra, mindenkor rendes helyárakkal.

— **Hétfői bucsuelőadások.** Hétfőn tartja két utolsó bucsuelőadását a prózai együttes, amikor is délután 5 órakor O'Neill nagyhatású színműve, a Mindörökké kerül színpadra olcsó helyárakkal, míg este 9 órakor az Ördög cimborájának lesz második, egyben bucsuelőadása, rendes helyárakkal.

MOLNÁR RÓZA ÚJABB FESTMÉNYÉT VÁSÁROLTA MEG A FŐVÁROSI MŰZEUM. Budapestről jelentik: Molnár Róza, a kézdívsárhelyi származású festőművésznő, aki mintegy másfél év óta Budapestben dolgozik, a Pészek-klubban, az Ernst-múzeumban és a Mücsárnokban rendezett kiállításainak komoly feltűnést és elismerést keltett. Az ősszel a Fővárosi Múzeum vásárolt már Molnár Rózától egy festményt, most egy újabb képét, az „Anyja gyermekével” című festményét vásárolta meg. A kivételes erdélyi művészethetség sikere széles körben kelt nagy örömet.

A budapesti Mezőgazdasági Kiállítás csoportos látogatóinak elszállásolása

Budapestről jelentik: Az országos mezőgazdasági kiállítást minden évben tömegesen keresik fel vidékről és a szomszédos államokból tanulmányi csoportok. Ezeknek elszállásolása érdekében a rendezőbizottság ez évben is ernékezésébe lépett Budapest Székesfőváros Idegenforgalmi Hivatalával. Az Idegenforgalmi Hivatali kézséggel vállalta a kiállítás látogatóinak pályaudvari elrendeltései útján való fogadását és olcsó csoportos elszállásolását. Vidéki iskolák, gazdasági akadémiák, szakiskolák és tanfolyamok tanulóiból álló csoportoknak elszállásolásra diákszállókban van hely biztosítva. A diákszállókban igényelt helyek biztosítására vonatkozóan az Idegenforgalmi Hivatalnak megkérdeni. A szállás a diákszállókban naponként és személyenként 40 fillérbe kerül, ezenkívül személyenként a tartózkodás egész tartamára 60 fillér moxatási díj fizetendő.

A Magyar Kivándorlókat és Visszavándorlókat Védő Irodának a Keleti pályaudvar melletti otthonában (Budapest, VIII., Fiumei-ut 4.) ugyancsak kaphatnak csoportok és egyesek is éjjeli elszállásolást napi 1 pengőttől kezdve. Az irodának

az érkezést március 10-ig kell jelezni.

Nagyobbzamu felnőttekből álló csoportoknak szállásigényüket legkésőbb március 1-ig kell bejelenteni az Idegenforgalmi Hivatalnál (Budapest, V. Deák Ferenc-utca 2., interurbán telefon 18—12—13.), mert elhelyezésük csak ez esetben biztosítható.

Az így elhelyezett gazdacsoportok részére az Idegenforgalmi Hivatal útján kedvezményes étkezési lehetőségekről is gondoskodott a kiállítás rendezősege.

Akik lakásigényüket előzetesen be nem jelentették az Idegenforgalmi Hivatal pályaudvari ki- rendeltései útján nyerhetnek szállodákban vagy magánlakásokban elhelyezést.

Olvassátok és teresszétek

a Magyar Lapok-at!

LEGUJABB

Dr Gyárfás Elemér és dr Willer József megbeszélést folytattak Calinescu belügyminiszterrel

A belügyminiszter kijelentette, hogy a kormány a Magyar Pártot a rendpártok egyikének tekinti és nem tervez ellene semmi intézkedést

Bukarest. Saját tud. Megemlékezett a sajtó arról, hogy dr Gyárfás Elemér és dr Willer József február 22-én felkeresték Calinescu belügyminisztert több fontos kérdés tisztázása céljából. Szóba került a nyugdíjasok politikai magatartására vonatkozó kormány álláspont. (Időközben hivatalos helyen tisztázták a kérdést. A nyugdíjasok nem kötelesek nyilatkozni, hogy melyik párt tagjai és nem kötelesek kilépni azokból. Szerk.) Elpanaszolták a Magyar Párt képviselőit is, hogy egyes vidékeken az alsóbb hatóságok a magyarpárti szervezetek feloszlását kívánják. Ezzel kapcsolatban kérdést intéztek a belügyminiszterhez, hogy mi a kormány állás-

pontja a politikai pártok további működésére vonatkozólag?

Calinescu válaszában kifejtette, hogy a kormány a Magyar Pártot is a rendpártok közé sorozza, s e rendpártok ellen semmiféle intézkedést nem szándékszik tenni. Ezek akadálytalanul folytathatják működésüket. A foganatosított korlátozások, alsóbb hatóságok saját hatáskörükben tett ideiglenes intézkedések voltak és az új alkotmány felől végbevitt népszavazás után ezek a korlátozó intézkedések is megszűnnek. A belügyminiszter szerint a kormány csak is az olyan pártok működésének korlátozását látja szükségesnek, amelyek az ország alkotmányos rendje ellen tevékenykedtek.

A hatás Schuschnigg osztrák kancellár nagy beszéde után

A vidéki nagy városok is lelkesen tüntettek az önálló Ausztria mellett. — Grátzban heves ellentüntetés volt

Bécsből jelentik: A vidéki városok közül Salzburgban, Innsbruckban, Linzben és Klagenfurtban tüntetett a lakosság Schuschnigg és az önálló Ausztria gondolata mellett. Grátzban, mely mindig a nemzeti szociálisták legerősebb fészke volt, nemzeti szociálista tömegek a város háza elé vonultak, több hangszórót összetörték és az épületbe behatolva, felszóltatták Schmidt polgármestert, hogy tűzze ki a horogkeresztes zászlót. Ez meg is történt. A polgármester intézkedésére a két piros-fehér-piros lobogót bevonták és horogkeresztes zászlót tűztek ki. A tömeg ezután hevesen tüntetett a hazafias arcvonat gráci vezetője ellen, akinek a lemondását követelték. A rendőrség tehetetlennek bizonyult a fenyegetően fellépő tömeggel szemben és csak hosszú idő múlva sikerült a rendet helyreállítani.

NAGY ÖRÖM FRANCIAORSZÁGBAN SCHUSCHNIGG BATOR BESZÉDEÉRT.

Párizsból jelentik: A lapok vezető helyen ismertetik Schuschnigg osztrák szövetségi kan-

cellár beszédét és kiemelik azt a mondatot, amelyben Európa színe előtt ünnepélyes fogadalmat tett Ausztria függetlenségének és szabadságának tántoríthatatlan megvédésére. A sajtó nagy elismeréssel ír Schuschnigg bátor fellépéséről, a jövőbe vetett megingathatatlan hitéről és beszédének méltóságát és erélyes hangjáról. Általában az a nézet, hogy a nagy veszély csúcsán sem csüggedő kancellár csak a nyugati nagyhatalmak támogatásával vezetheti sikerre Ausztria függetlensége érdekében folytatott küzdelmét. A „Petit Parisien” megállapítja, hogy az osztrák kancellár bátor beszédét mondott. A „függetlenség” szó — úgymond — gyakran fordult elő beszédében és egyben két-szörbeesett segélykiáltásként hatott. Azt akarta, hogy ezt a kiáltást az egész világ meghallja és a hatalmak Ausztria irányában a jövőben ne elégedjenek meg a pilátusi kézmosással.

AZ OSZTRÁK SAJTÓ MÉRSEKLŐ SZAVA: „VÉGET KELL VETNI A TESTVÉRHARCNAK”

Bécsből jelentik: Az osztrák sajtó megállapítja, hogy a szövetségi kancellár beszéde az általuk osztrák kormány programja volt, mely abban a szóban foglalható össze, hogy: Ausztria. A Hitlerrel folytatott megbeszélések célja és értelme az, hogy véget keljen a testvérharcnak.

Valamennyi lap állást foglal a pártkoalíció és a diktatura gondolata ellen és megállapítja, hogy Schuschnigg beszéde bebizonyította, milyen szilárd elhatározása az osztrák népnek megvédeni országát és szabadságát.

NAGY FELTÜNÉS RÓMÁBAN.

Rómából jelentik: Az olasz fővárosban az osztrák kancellár beszéde nagy feltűnést keltett. Kiemelik a kancellár beszédének azt a részét, mely az osztrák függetlenséget hangoztatta, s amely a római jegyzőkönyveket méltatta.

Apróhirdetések

Egy szó ára 3 lei, vastagabb betűvel 6 lei. „Cim a kiadóban” további 10 lei. Állástkeresőknek 33% kedvezmény. Legkisebb hirdetés díja 30 lei. — Az első szót minden esetben vastag betűvel szedi a nyomda.

Alkalmazás

Apolónó,

ki műtőben is jártas, azonnal elhelyezkedést kap. Megkeresések küldendők a Gyergyói Szanatorium, Gheorgheni, jud. Ciuc címre.

Házvezetőnők

elmenne fiatal uriaszony idős urhoz (nő-höz) házaspárhoz vagy gyermek mellé anyahelyettesnek. Cimeket a kiadóba kér.

Fővárosi gyakorlattal középkori raktárnok, magántisztviselő, képzett kereskedő, szerény igényekkel, bármilyen elhelyezkedést keres. — Szabó. Telefon 208.

Komenciós vincellér március 1-től keresetk. Értekezhetni Nagyvárad, Str. Negruzzai (v. Szent Anna-u.) 18.

Adás-vétel

Veszek aranyat, ezüstöt, briliánsot Herbst ékszerárúházzal, Nagyváradon, Bul. Reg. Ferdinand 3.

Eladó transzmissziók, szjke-rekek, különböző méretűek. Nagyvárad, Vasile Conta (v. Halász) utca 25. Kovacsik. Telefon 5-21.

Eladó magánházak, bérházak, birtokok, telkek. Popovics iroda, Str. Vlahuta (v. Szt János-u.) 6. Nagyvárad. Tel. 167.

Villanyozó (masszírozó) gép, olcsón eladó. Nagyvárad, Str. Bratianu (v. Szaniszló-u.) 32. sz.

Egy ebédlő butor eladó komplett és jókarban. Ugyanott zongorák megvételre kerestetik. Nagyvárad, Str. Praporgescu 6. szám.

Eladó 1 darab függőlámpa és 2 db pikké paplan. — Nagyvárad, Tichindeal (v. Fürdő) utca 18-a.

Eladó elköltözés miatt egy csukott 4 hengeres „Wipet Overland” autó 8000 leiert. Nagyvárad, Str. Averescu 1. szám.

Rézüstöt esetleg üstházzal, jókarban levőt és pálmacserepet megvételre keresek. Cimeket a kiadóba kérem leadni.

* **Kérem.** Racosul de Jos-i Jézus Szíve tiszteletére épült templom berendezésére kegyes adományokat szeretettel kérünk. Adományokat a Rupea róm. kat. plébánia címére kérjük.

Készült a Szent László-nyomda Rt. körforgógépén Oradea, Str. Regele Carol II. No. 5.

Vasaló párna ujjafa és szabó ollók eladók. Bodnár, Nagyvárad, Tache Joneşcu (v. Körös) utca 45.

Két tükrös borbély berendezés teljes felszereléssel eladó. Nagyvárad, Str. Take Joneşcu (v. Körös-u.) 33.

Étel

Fűtés

4 utcaiszobás modern összkomfortos ügyv. irodának is alkalmas lakás, ugyanott más 2-3-4 szobásak is, május 1-re kiadók. Értekezni báró Gerliczy iroda. Telefon 856.

2 szobás és 4 szobás, modern lakás kiadó. Nagyvárad, Str. Delavrancea (v. Ritoók-u.) 13.

Kiadó

egy három, esetleg négy szobás, parkettes lakás összes mellékkel, május 1-re. Értekezhetni: Nagyvárad, N. Zsiga (v. Lukács György) utca 18.

Két egymásba nyíló butorozatlan szoba, — egyik utcai, kiadó. — Nagyvárad, Mihai Sorbul 7. szám.

2 szobás lakás kertben kiadó. Strand közelében. Nagyvárad, Str. Codrilor 11.

3 szobás magánház május 1-re kiadó. — Nagyvárad, Str. Praporgescu 12. szám.

Üzlethelyiség

azonnal vagy május elsejére kiadó. Nagyvárad Stefan cel Mare (v. Tiszta Kálmán) tér 19.

Különféle

Kioltvasott

ujsgót és folyóiratokat kerünk kórházi betegek részére. Leadható a kiadóhivatalban.

PUHA OLMOT

Állandóan vesz a Szent László-nyomda r. l. Oradea, Str. Regele Carol II. 5. szám.

Oktatás

Láposy Erzsébet zene tanárnő

tanít zongorát, hegedőt, zeneelméletet. Nagyvárad, Str. Simeon Stefan (v. Bethlen-u.) No. 20.

Dr. Nyisztor Zoltán
**Mandarinok,
Kulik és
Misszionáriusok!**
Utleírás
Ára: 180 lei és portó
Kapható könyvosztályunknál.